სახალხო გაზეთი

№ 587 კვირა, 29 აპრილი, 1912 წ. № 587

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კ., უკან 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „შრომა"-ში, მუხრანის ქუჩა, და ეღირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავკასიის გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ სავაჭრო სახლის ლ. და მ. მეტცლ და ამხ.-ის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში მოსკოვში, მიასნიცკის ქ., ს. სიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში—მორსკაია 11, ვარშავაში—მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში—ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთი"-ს რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე. საღამოთი 5-დან 7-მდე.

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება: [illegible] მცირე წერილები და კორესპონდენციები [illegible] ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და [illegible] პარაკება შეიძლება ყოველ-დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის სახ. № 6.

ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისთვის: ტფილისი, ქართული „სახალხო გაზეთი" 190.

ტელეფონი № 12-29.

გაზეთის ფასი წელიწ. 8 მ. 50 კ. ცალკე № ყველგან 5 კ.
„ „ თვეში — 75 კაპ. დამატებიანი 7 კ.

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა.

ამ ნომერში ექვსი გვერდია.

კვლავ ვაცხადებთ, რომ „სახალხო გაზეთს" ფულის მიღების უფლებით, არავითარი აგენტი არსად არა ჰყავს, გარდა წ.-კ. საზ. მთავარ მაღაზიისა, და ამიტომ პასუხსაც არავის წინაშე არ აგებს.

„სახალხო გაზეთი"-ს კანტორა.

1912 წ. **სახალხო გაზეთი** 1912 წ.

სურათებიანი დამატება

მიიღება ხელის-მოწერა

წლიური ხელის-მომწერნი (8 მ. 50 კ.) მიიღებენ სალიტერატურო კრებულს გრდემლს.

აპრილიდან წლის ბოლომდე ღირს 6 მ. 75 კ.

ერთი თვით 75 კაპ.

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან, მხოლოდ სრული თვეებით და არა უმეტეს მიმდინარე 1912 წლისა.

კნეინა ეკატერინე ზაქარიას ასული ერისთავისა ოჯახობით გულწრფელს მადლობას სწირავს ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურობის დეპუტატთა საკრებულოს, მეგობრებსა და ყველას, ვინც კი პატივი სცა პირველის განსვენებულ მეუღლეს და მეორეთა მამას

თავ. ნიკოლოზ ბიძინას ძე ერისთავს.

(1—415—1)

კვირას, 29 აპრილს, ნაშუადღევის პირველ საათზე, კუკიის წმ. ნინოს ეკლესიაში გადახდილი იქნება ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი გარდაცვალებულის

თ-დ ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძის წულუკიძის

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გულდამწვარნი **დედა, საცოლო ბარბარე (ბაბულია) ივანეს ასული კნ. მაჭუტაძე, ძმები და დები.** (2.412.1)

ტელეფ. № 862. **ქართული თეატრი** ტელეფ. № 862.

კვირას, 29 აპრილს, ქართულ თეატრის არტისტების მიერ **ვლ. ალექსი-მესხიშვილის** მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება შექსპირის ცნობილი პიესა:

ოტელო

ტრაგედია 5 მოქ. თარგ. ი. მაჩაბლისა.

ოტელოს როლს შეას. **ალ.-მესხიშვილი, იაგოს** როლს **კ. მესხი.**

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი ლეჟავა, რიონელი, ბ-ნნი ვლ. ალექსი-მესხიშვილი. კ. მესხი, ანდრონი, არადელი-იმნაძე, იორდანიშვილი, ჟღენტი, ძიძე და სხვა.

დასაწყისი საღ. 8½ საათზე. ბილეთები ამთავითვე იყიდება თეატრის კასაში, ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

რეჟისორი **ალ.-მესხიშვილი.**

(3—1196—3) ადმინისტრატორი **იორდანიშვილი.**

ძმ. ზუბალაშვილების სახელობის სახ. სახლი.

კვირას, 29 აპრილს, 1812 წ. მსახიობი **ბეგლარიძე ვანო სარაჯიშვილისა** და **დათიკო აწყურელის** მონაწილეობით გამართავს

სალიტერატურო - სამუსიკო დილას

ორ განყოფილებად. 1) **განყოფილებაში** ნაფიცი ვექილის თანაშემწე **გ. თ. ჟორდანია** წაიკითხავს **ლექციას:**

„ზნეობა და სამართალი, ადათი და კანონი".

2) **განყოფილებაში:** ვანო სარაჯიშვილი იმღერებს რომანსებს. დათ. აწყურელი წაიკითხავს კინტოურ სცენებს. ი. სალირიშვილი დაუკრავს თარზე ახალ ჰანგებს. ძმან. კავსაძენი და ქართ. მომღერალ-მგალობელთა გუნდი, **მიხეილ კავსაძის** ლოტბარობით შეასრულებს ქართულ ხალხურ სიმღერებს, იორდანიშვილი წაიკითხავს, კინტოს სიყვარულს.

(3.402.3 ბილეთ. ფასი 5—50 კ. **დასაწყ. ნაშუადღ. 1 ს.** გამგე **ბეგლარიძე.**

ახალი კლუბი

კვირას, 29 აპრილს, 1912 წ. ლიტერატურულ-მუსიკალური

საბავშვო დილა

1. **ბულბული,** ქართულად უამბობს ი. ნაკაშიძე.
2. ხუთი სინემატოგრაფიული სურათი, ქართულად აუხსნის ი. ნაკაშიძე.
3. საკონცერტო განყოფილება. **დასაწყისი დილის 12 საათზე.**

თეატრის ფასი ბავშვთათვის 20-დან 10 კ.—მდე. (2.1192.2)

ახალი გამოცემა **ქართულ სიტყვ კაზმულ მწერლობის საზოგადოებისა**

ბესიკი

(ბესარიონ გაბაშვილი)

ფასი 1 მან.

იყიდება ქ. შ. წ. კ. გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში. წიგნებით მოვაჭრეებს დაეთმობათ 20% დაკლებით. საწყობი: ოლგის მისახვევი, № 5 ბინა **გ. ს. რცხილაძისა.** (0—1235—2)

დოქტორი მედიცინისა ბერლინის უნივერს. **გ. გ. მებრაზიანცი**

წამლობა ჭლექისა ფილტვებისა, ძვლებისა, და სხვა ორგანოთა

ტუბერკულინ

შინაგან სნეულებით ავადმყ. მიღება ყოველ-დღე დილ. 9—11 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე. კათოლიკეთა ქუჩა, № 10. ტელეფ. 792. (თ.100—1534—21)

ყურადღება!

თუთუნის მწეველთ ვთხოვთ,

ყურადღება მიაქციონ ახლად გამოსულ პაპიროსებს

„ირის",

25 ცალი 15 კ. ტ 10 ც.—6 კ.

საუკეთესო და კარგად გამოსულ ოსმალურ თუთუნისა, ნაზი სურნელება აქვს და რბილი სასიამოვნო გემო.

ყველგან იყიდება.

თამბაქ. ქარხანა

„ძმ. სეილანოვები"

ტფილისი, ალექსანდრეს ქ. № 42.

(100.1036.32)

ტფილ. ქართული დრამატ. დასის

მოგზაურობა

მარიამ საფაროვ-აბაშიძის მონაწილეობით

დასი შესდგება შემდეგ პირთაგან:

დამსახურებულნი მსახიობნი ქართული სცენისა: **მარ. საფაროვ-აბაშიძისა, ვასილ აბაშიძე, კონსტ. ყიფიანი, ვალერიან გუნია,** ტასო აბაშიძე, ცაცა ამირაჯიბი, მარგ. ქილარჯიშვილი, იოს. ივანიძე, ა. ციციშვილი, დ. აბდუშელი შ. საფაროვი, იოს. გრიშაშვილი და სხვანი.

რეპერტუარი:

ნ. შიუკაშვილის—**„მეგობრობა"**, იოს. გედევანიშვილის — **„გამცემი"**, გაბ. სუნდუკიანცის—**„პეპო"**, ბაიარის—**„პარიზელი ბიჭი"**, რ. ერისთავის—**„ბიძიასთან გამოხუმრება"**, კარნეევის—**„გულმა იგრძნო"** და **ლიტერატურულ-მუსიკალური დივერტისმენტები.**

დასს განზრახვა აქვს შემოიაროს შემდეგი ადგილები:

გორი, ცხინვალი, გომი, თელავი, სიღნაღი, გურჯაანი, ყვირილა, ჭიათურა, საჩხერე, სამტრედია, ხონი, ახალსენაკი, აბაშა, ზუგდიდი, ფოთი, ბათომი, სოხუმი, ოჩამჩირე, გუდაუთი, გაგრა, სოჭი, განჯა, ბაქო, გუმბრი, ოზურგეთი, ონი და სხ. ადგილები.

(5.1230.5) დასის გამგე **ვალ. გუნია.**

ქუთაისში

ძმ. ე. და პ. საკაშვილები.

გვაქვს პატივი ვაუწყოთ პატივცემულ საზოგადოებას, რომ **1 აპრილიდან ჩვენ გადავიტანეთ ჩვენი რკინეულობის სავაჭრო პუშკინის ქუჩაზე, საკუთარ შენობაში,** და შესამჩნევად გავაფართოვეთ იგი. მაღაზიაში იყიდება ყოველგვარი რკინეულობის მასალა საშენებლად, მაგ. კარ-ფანჯრებისა და ბუხარ-ფეჩების მოწყობილება, ლურსმანი, რკინის ნიჩბები, კირკები და სხ., სახელოსნო ხელსაწყობები, ფანჯრების მინები, მავთული, თუნუქი, „ჟესტი", სხვა და სხვა ნაირი ემალიანი ჭურჭლეულობა; ყოველგვარი საღებავი წამალი, შპალიერი, ელექტრონის ზარების მოწყობილება, ცემენტი, ალიბასტრი და მრავალი სხვა საქონელი ჩვენი ხელობისა.

ფასები ზომიერია. (25 1195.15)

საჭიროა მოიჯარადრე, რომელმაც **საპოლიციო ძალების** მომშენებელ კავკასიის განყოფილებას უნდა აძლიოს ყოველწლივ 500 ფუთამდე ბურღული (гречевая крупа), 160 ფუთი თივა, 120 ფუთი შვრია, 100 ტომარა ბზე, 28 ფუთი მარილი. განცხადებანი უნდა გაიგზავნოს ამ მისამართით: **კავკასიის ნამესტნიკის განსაკუთრებული განყოფილება** (პეტრე დიდის ქუჩა, № 18) მ. ა. პისარსკის. (2.407.1)

სატეხნიკო საქმეები

გეგმები, ხარჯთ-აღრიცხვები (პროექტები და სმეტები დამტკიცებით) ყოველგვარ შენობების აგება, გადაკეთება, სასმელ წყლების და სარწყავების გაყვანა სხვა და სხვა ქარხნების და წისქვილების აგება (უწყლოთაც). ადგილების გეგმის აღება, დამიჯვნა, დაყოფა, დაზომვა, ყორღნების აღმოჩენა, სადაო საზღვრების გასწორება, შედგენა საქმის ქაღალდებისა, მამულების დაზღვევა და დაგირავება. კანტორა ღიაა დილის 8 ს. საღამოს 8 საათამდე. ვერის დაღმართი **№ 7.** ტელეფ. **№ 691.**

(3.414.1) წერილობით: Технику Ніорадзе.

ქუთაისი

შუაგულ ქუთაისში, „მწვანე ბაზარში", **ახლად გაიხსნა ლამაზად გაკეთებული და მორთული პირველ-ხარისხოვანი სასტუმრო**

„ბრისტოლი". მშვენიერი ფოიეთი, სამკითხველოთი და ელექტრონის განათებით. სასტუმროსთან მოწყობილია **საუკეთესო სამზარეულო,** სადაც მზადდება ყოველ დღე **ახალი გემრიელი საჭმელები.**

ფასები ზომიერია. ქუთაისი (25,1194.15)

განცხადება

29 აპრილს, დილის ათ საათზე „ნაძალადევის თეატრში (ჩერქ. ქუჩა) დანიშნულია

საზოგადო კრება „ნაძალადევის"

სცენის მოყვარეთა წრის წევრთა ახალი გამგეობის ამოსარჩევად და წლიური ანგარიშის განსახილველად. წრის გამგეობა უმორჩილესად სთხოვს ძველ წევრთ შემოიტანონ ამ წლის საწევრო გარდასახადი, რათა ხმის უფლება არ დაეკარგოთ საზოგადო კრებაზე.

წრის გამგეობა. (3.1100.3)

ქუთაისში

ახალ ჭურჭლეულ-ავეჯეულობის მაღაზიაში

ფ. ს. ფილიპპოვისა,

ალექსანდროვ.-ქ., ზ. კოკოჩევის შენობაში, ელექტრო-თეატრი „თამარის" გვერდით.

საზოგადოების სურვილით

გრძელდება **იშვიათი იაფ-ფასიანი** ვაჭრობა **აპრილის დამლევამდე.** ფასები ნაღდზედ და შეუვაჭრებლად.

(25.1187.20) პატივისცემით **ფ. ს. ფილიპპოვი.**

ქუთაისში

შეიძლება დაკვეთა:

ილია ჭავჭავაძის თხზულებანი

ექიმ მიხეილ გედევანიშვილის საგანგებო გამოცემა

წიგნი დაიბეჭდება ძვირფას ქაღალდზე; ილიუსტრაციებით; ძვირფასი ყდით; შეიცავს დაახლოვებით 600 გვერდს; მოთავსებული იქნება ყველა

ლექსები და ბელეტრისტული ნაწარმოები,

(აგრეთვე ჯერ დაუბეჭდავიც); ჩაერთობა მგოსნის ვრცელი ბიოგრაფია და მისი ნაწარმოებების კრიტიკული განხილვა. ფორმატი in quarto.

ფასი 8 მანეთი, რომლის გადახდა შეიძლება სამ ნაწილად; 3 მან. ხელის მოწერისთანავე, 3 მ. ენკენისთვეში და 2 მ. გიორგობისთვეში. ვინც 100 ცალზე ნაკლებს არ გამოიწერს, 10% დაეთმობა. გასასყიდად წიგნი არ გამოვა. დამკვეთელთ წიგნები დაურიგდებათ 1913 წელში.

წიგნის დაკვეთა შეიძლება: ტფილისში, ყორღანოვის ქუჩა, № 20, **ექიმ მიხეილ გედევანიშვილთან; და წერა-კითხვის საზ. წიგნის მაღაზიაში.**

ქუთაისში—წ. კ. ს. მდივან იასონ ბაქრაძესთან და ბ. ოცხელთან.
ფოთში—იონა მეუნარგიასთან.
სამტრედიაში—ბ. ი. სტურუახთან.
სიღნაღში—ექ. ჯანდიერთან.
სოხუმში—ნიკო თავდგირიძესთან.
ჭიათურაში—წ. კ. გ. ს. ირ. დეკანოზიშვილთან.
თელავში—თამარა აბაშიძესთან.
ხონში—ეფროსინე ჭიჭინაძესთან.
ბაქოში—ილია აგლაძესთან.
ოზურგეთში—ექ. დიმ. ერისთავთან.
ერევანში—ელენე ვირსალაძესთან.
კავკავში—სოფიო კალანდარაშვილთან.

ვინც წიგნის დასაკვეთად ფულს ფოსტით თვით გამომცემლის სახელზე გზავნის მათთვის გასამართლებელ საბუთად საკმარისია თვით ფოსტის კვიტანცია. (3—1153—3)

ქ. შ. წერა-კითხ. გამ. საზოგ. წიგნის მაღაზიაში

იყიდება უცხო ენიდან ნათარგმნი წიგნები:

აივენგო. ვოლტერ სკოტი. ფ.	1 მ. კ.	კაიაფის ვაჟიშვილი. ნათ. ყუბ.	50 „
ათი მოთხრობა. ნათ. ზურ.	50 „	ლედი ჯენ. ჯემისონისა.	35 „
ამბავი და მოთხრობანი. ნათ. ი. მაჭავ.	20 „	მიჯაჭვული პრომეთე, ედიპე-მეფე, მედია.	50 „
აზიის მნათობი. ინდ. თქმულება.	10 „	მარსელიელნი. ნათ. ელ. ანტ.	25 „
ადამიანის ცხოვრება. ნათ. ზურ.	50 „	მაკბეტი. ივ. მაჩაბლ. ნათ.	40 „
აღდგომა. ტოლსტ.	1—	მეუფება წყვდიადისა ლ. ტოლს.	40 „
ასის წლის შემდეგ.	1—	მაზეპა.	20 „
ბავშვის მოვლა. ნათ. ვას. მაჩ.	40 „	მოლიერი.	50 „
ბარტექ ძლევა მოსილი. სენკ.	20 „	ნაძირალნი, გორკ.	25 „
გლეხი კაცის ისტორია.	2—50 „	ნარკვევი ინგლისის ისტორიიდან	25 „
გლეხი კაცი. პოლენცოსი.	1	ორი ეტიუდი. რუბაკინი.	20 „
დონ-კიხოტი. ნათ. ნ. ავალ.	2—	ოქროს მოყვარულნი.	15 „
დონ-კიხოტი. შემ. ნათ. დ. ყიფ.	25 „	რამას განდევნა. ნათ. ალ. სარაჯ.	40 „
დაკარგული სამოთხე.	40 „	რომანიდან „93 წელი". ჰიუგოსი	20 „
დემონი. გურიელის ნათ.	10 „	სპარტაკი.	60 „
ვაი ჭკუისაგან. ნათ. განდ.	35 „	შავი სპარტაკი.	40 „
ზვიმა. ქინაქინის ამბავი	10 „	ცეცხლითა და მახვილითა.	
თხზულებანი პუშკინისა.	50 „	ადრესი: Тифл. [illegible]	1—60
იუდა. ლექსი ნადსონისა. ნათ. ისტორია ბავშვის სულის მდგომარეობისა.	50 „	сред груз. насел.	

(წ. 1141.37)

ტფილისის კერძო სამკურნალო

ქსენიევის ქუჩა, საკუთ. სახლი, № 7, ვეტცელის სასტუმროს და მიხეილის პროსპექტ. ახლო

ტელეფონი № 590.

სტაცი-ნალური განყოფილება მოწყობილია 50 საწოლით, განსაკუთრებითი სამშობიარო განყოფილება.

მწოლიარე ავადმყოფების მიღება შეიძლება ყოველ წამს, გარეშე მოსიარულე ავადმყოფებს მიიღებენ შემდეგი სპეციალისტი-ექიმები:

ამბაშიძე გ. დ. (ყოველ დღე, გარდა კვირისა). 11½—12 საათ.
დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
ქიქოძე ტ. ს. (ორშაბათ. და ოთხშაბ.) 9—10.
მაღალაშვილი გ. გ. (ორშაბ., სამშაბ. და შაბათობით) 10—12.
მანსვეტაშვილი ვ. მ. (ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—3.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედოროვი ე. გ. (ყოველ დღე, გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

მარკევიჩი გ. ლ. კონსულტატი (ორშაბ., ოთხშ. და პარასკ.) 11½—12½.
მელიქიშვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
ფირადოვი რ. ბ. (ყოველ დღე) 12—1.

ექიმი-ქალი **ვერბიცკი-ფირადოვისა ლ.** (ყოველ დღე) 11—12.
მელიქიშვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
სულაკოვი ა. ი. (ყოველ დღე) 12—1.
თიკანაძე ი. ე. (ყოველ დღე) 1—2.

ლამბაშიძე გ. დ. (ყოველ დღ. კვირ. გარდა), 11½—12 ს.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედოროვი ე. გ (ყოველ დღე გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

გედევანიშვილი მ. ა. (შაბათობით) 10½—11.
დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.

ათენიანცი ნ. ა. (ყოველ დღე) 1—2.
ორემბოვსკი ნ. ს. (ყოველ დღე) 2½—3.

მუსხელიშვილი ვ. ს. (ორშაბათობით, ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—2½.

მზარეულიშვილი მ. ი. (ყოველ დღე) 1—1½.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი სამიკროქიმიო და საბაქტერიოლოგიო ლაბორატორია. სისხლის გასინჯვა, ათაშანგ. Wasserman რჩევისათვისა 50 კ., საწოლები 2 მ. დაწყებული. ცალკე ოთახი 5 მანეთიდან. მშობიარობა 10 დღე წოლით ღირს 40 მან. ოპერაციები, კონსულიუმი, შარდის ბუშტისა და მილების კატეტერიზაცია; „606" **წამლის** შეშხაპუნება. ელექტრონით წამლ., მასსაჟი, ყვავილის აცრა, ძიძათა შემოწმება და სხვა შეღავათიანი საფასურით. (წ.—10[illegible])—325)

დოქტორი მედიცინისა

ი. ე. თიკანაძე

სამკურნალო აკადემიის სამშობიარო და სადოსტაქრო კლინიკების ორდინატორად ნამყოფი, იღებს ფეხმძიმეთ, დედათაბუნების, სადოსტაქრო და საშარდე ორგანოთა (ვენერიულის გარდა) სნეულებით ავადმყოფ მანდილოსნებს. ყოველ დღე საღამ. 5—7-მდის, კიროჩნის ქ. სახ. № 18, თავ. ვაჩინაძისა, ოფიცერთა ეკონომიურ საზოგადოების მაღაზიის პირდაპირ.

საშარდე ორგანოთა სნეულებით ავადმყოფნი მხოლოდ ხუთშაბათობით და კვირაობით მიიღებიან. ტელ. № 1782. (თ. 1037 157)

ელექტრონისა და რენტგენის სამკურნალო

მიხ. გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილ. 12—1 ს., საღამოს 6—7 ს., გაშინჯვა და გადაღება რენტგენის სხივებით. ვერა, ყორღანოვის ქ., № 20. (წ.—1022—45).

ვაგზლის კერძო სამკურნალო

გარედან ყოველ დღე მოსიარულე ავადმყოფთათვის.

ვაგზლის ქუჩა. № 8. ტელეფონი № 695.

ე. ს. გაშაკიძე. ყოველ დღე, შინაგან ავადმყ. 9½ ს. 10 ს,

ა. ნ. დიასამიძე ყოვ. დღე, კვირ. გარდა. სიფილ, კანისა და ვენერ. 11 12 ს.

ბ. ა. ძოპოვი ყოვ. დღე, კვირ. გარდა ყელ, ყურ. და ცხვ. სნეულ. 11 11½.

შ. ა. მიქელაძე შინაგან და ბავშვთა ავადმყ. 1 2 ს.

ნ. მ. მელიქიშვილი. ქირურგიული და ქალთა ავადმყ. 1 2 ს.

მიკროსკოპიული, ბაქტერიოლოგიური და ქიმიური გამოკვლევანი; აგრეთვე ყვავილის აცრა და ძიძების გასინჯვა. ფასი რჩევისათვის 50 კაპ.

ოპერაციები და კონსილიუმი მორიგებით

წამლობა „606"

(წლ.—1018—258)

გამოცდილმა
მასწავლებელმა

ჩვეულებრივად წელსაც გააგრძელა მეცადინეობა მოსწავლე ქალ-ვაჟებთან. **მიიღება პირობებით:** გიმნაზიისთვის სხვა და სხვა კლასებისთვის, როგორც სავაჟო, ისე საქალებოსთვის. სამასწავლებლო ხარისხებზე, საბებიო ინსტიტუტისთვის, სამხედრო და სატეხნიკო სასწავლებლისთვის. **აგრეთვე გააგრძელებს მიღებას:** **სასულიერო სემინარიისთვის, გიმნაზიისთვის, რეალურ, სამხედრო და მიწის მზომელთა** სასწავლებლისათვის, **სამოქალაქო და სატეხნიკო** სასწავლებლისათვის. ამზადებს ერთ და ორ კლასიან **მასწავლებლობის ხარისხზე, ყველა** კლასის **ჩინისთვის.** ღებულობს **ანბანის უცოდინარ** ქალ-ვაჟებსაც. მეცადინეობა ჩვეულებრივად იქნება სამ ალაგას: 1) ვერაზე, 2) ვაგზალზე, 3) ვორონცოვის ძეგლის მახლობლად. მონაწილეობას იღებენ მასწავლებლები, მცოდნენი უცხო ენებისა და სხვა და სხვა საგნებისა.

იღებს პირობებით. მეცადინეობა იწყება დილის 8 საათზე და გრძელდება საღამო 8 საათამდე. მსურველ მოწაფეებს არა უფროსს 15 წლისა ღებულობს სრულ ხარჯზედაც **პანსიონში.**

მოლაპარაკება მასწავლებელთან შეიძლება ყოველ დღე, სანამ შეივსებოდეს აღნიშნული რიცხვი მოწაფეებისა.

Адресъ: Семеновская ул., д. 23, Кв. 1, входъ съ подъѣзда, нижній звонокъ. спросить учителя.

А съ Елизаветинской ул. д. № 38. (не далеко отъ памятн. Воронцову).

(თ. 1084.15)

სამკურნალო

სპეციალისტ სამხედრო ექიმებისა გარედან მოსიარულე ავადმყოფთათვის. ვანქის ქუჩაზე, №23. ალექსანდრეს ბაღის მახლობლად. ტელეფონი № 483.

ფასი რჩევისათვის 50 კაპ.

ავადმყოფთა მიღება $9^1/_2$-დან 5 ს.-დე.

პროფ. სუბბოტინი. ქირურგ. ავად. ორშ. ხუთშ. 3—4 ს. წინდაწინ ჩაწერით.

ასპისოვი. ცხვირ., ყელ. და ყურისა. ყოველ-დღე. 1—2 საათამდე.

ბოჟოვსკი. ორშ., ოთხშ., პარასკ., კვირ.

გრეიცი—თვალ. ავადმყ., ყოვ.-დღე 12-1 ს. 4—5 საათ.

არგუთინსკი, შინაგ., ბავშვ. ყოველ დღე $9^1/_2$ სათ. 11 ს.

მონსე. ბავშვთა, შინაგ. ავადმყ. ორშაბ., ოთხშაბ., პარასკ. $1^1/_2$—3 საათ.

ნოვიცკი. ქალთა ავადმყ., ყოველ დღე 1—2 საათ.

კალამკაროვი. ქალის ავად. ყოველ-დღე გარდა ხუთშაბათისა, 12—1 სათ.

უკლაბდნიკოვი. შინაგ. ავად. სამშ., ხუთშაბ. 4—5 საათ.

თეთრაძე. სიფ., ვენერ., კან. ყოველ-დღე 1—3 საათ.

ჩუდნოვსკი ი. ნერვ., სულ., ელექტროტერაპია, ყოველ-დღე გარდა კვირა-უქმისა $11^1/_2$—1 საათ.

რუდენკო. შინაგ. ხუთშ. და კვირ. 3—4 ს.

ვესელოვზოროვი ქირურგ. ავად. ყოველ დღე 2—3 საათ.

ერმოლაევი—ბავშვ., შინაგან.-ყ. დღ. 1-2 ს.

ტერ-ნერსესოვი. ქირურგ. ყოველ დღე გარდა ხუთშ. 1—$1^1/_2$ ს.

იოსელიანისა ქალთა ავად., ორშაბათ. ოთხშ., პარასკ., კვირა 11—12 საათ.

ბაგდოევისა, კბილ. ყოველ დღე 3—5 ს. [illegible] კბილ. 10—1 ს.

კუნთებში [illegible] და ძარღვებში შეუშვებენ „606“-ს საღამოს 5—7 საათამდე.

კონსულტანტი ხირურგ. ავადმყ. დამსახურ. პროფეს. საიმპერ. სამხ. მედიკ. ავად. პროფ. მ. ს. სუბბოტინი ორშ., ხუთშ. 3—4 საათ., წინდაწინვე ჩაწერით. (თ. 1032—81).

საგურთალოზე

მშვენიერ ალაგას,

ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდუბის მომავალ ხიდის მახლობლად დაიჭრა 20 დესეტინა მამული და იყიდება წვრილ ნაჭრებად ოთხკუთხ **საჟენი 80 კ.-დან.**

მსურველთ შეუძლიანთ მიჰმართონ ოლღას ქუჩაზე, სახლი № 6, სოლომონ ივანეს ძე **თაქთაქიშვილს,** დილის 6 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათიდან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, რომ **თავის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი ვალი,** თანახმად ჩვენგან მიცემულ კვიტანციისა.

(წ. 1147 291)

სამტრედიაში
ქ. ს. ჩინჩალაძე—პროვიზორი,

ქიმიურ-ბაქტერიოლოგიური კაბინეტი ღებულობს ანალიზებს ქიმიურს, მიკროსკოპიულსა და ბაქტერიოლოგიურს: შარდისას, ნაწველისას, სისხლისას და სხვ.

მოთავსებულია სვაცინსკის აფთიაქში ძ. სამტრედიაში. (3.122.3.1)

ექიმი ე. ი. მინასიანცი

შინაგან, ბავშვთა, კუჭისა და ნაწლევ. სნეულებათა, პარიზელ პროფეს. Mathieu-ის სპეციალურ კლინიკიდან. ღებულობს დილ. 9—11 ს.-დე და საღ. 6—7 ს.-დე. ელისაბედის ქ., № 39. ტელეფონი № 1067. (100—1117—149)

ექიმი ი. ი. ბერიშვილი

სწამლობს **საშარდე ორგანოთა, ათაშანგისა და კანის** ავადმყ.; **ვასსერმანის რეაქციით** იკვლევს ათაშანგისაგან წოწამლულ სისხლს.

მიღება ნაშუადღ. 3—$5^1/_2$ ს. **ელისაბედის ქ.,** № 94, საფოსტო განყოფი. პირდაპირ. (25—1178—27)

ექიმი კბილისა არჩილ (გიორგი ბ—ძე) **დოლიძე** იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილის 9—2 და საღამოს 4—7 საათამდე.

რკინის გზის სამმართველოსთან, **ელისაბედის ქუჩა № 166.** (25.1179.26)

ექიმი პ. არდაზიანი

შინაგან და ბავშვებ. ავადმყოფ. (სპეციალ. ფილტვების სნეულება, სტლის ნაკლულება, რევმატიზმი—ქარები), სიფილისი, ალექსანდროვის ქუჩა, № 3. დილის 9—12. საღამოს 5—7. (25.1045.101).

ექიმი კბილისა ნინო რცხილაძე

მიიღებს ავადმყოფებს დილის 10—2 ს.-მდე და საღამოს 5—7 ს. ადრესი: ოლღას ქუჩის შესახ. № 5.

ექიმი კბილისა და ღრძილებისა პ. ა. ქაჯაია

იღებს ავადმყოფებს დილით 8—2 ს. საღამოთი 3—7 საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, № 151 (დიდუბე). (თ.—1049—82)

ექიმი ვ. მუსხელიშვილი

მიიღებს თვალის ავადმყოფ. ყოველ დღე დილ. 9—11 ს. დიდი მთავრის ქ., № 67, სახლი სვანიშვილისა.

ექიმი შ. ა. მიქელაძე

იღებს **შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან** ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ნახ.—$6^1/_2$ საათ. კახეთის ქ., № 1.

ექიმი კბილისა ალ. სოლოღაშვილი

იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილის 9-2 საათ. და საღ., 5—7 ს-მდე. გოლოვინის პრ., № 12. სახლი მდივნისა.

ექიმი ა. ნ. დიასამიძე

კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 2—3 ს, საღამ. 6 7 ს. ხუთშაბათობით მხოლოდ დილით 8 9 ს. კვირაობით ავადმყოფებს არ იღებს. მოსკოვის ქ. № 3, ს. გაბაშვილისა. (უ

ტფილისი, 29 აპრილი

საარჩევნო სამზადისი რუსეთში. ძნელია ნამდვილი წარმოდგენა იქონიოს ადამიანმა რუსეთის საარჩევნო ჯგუფების ძალთა განწყობილების შესახებ. ოპოზიციონური ელემენტები იძულებულნი ჰხდებიან, დროებით მაინც, ნამდვილი სახე დამალონ. ამიტომ პრესის ზედაპირზე ამოტივტივებულია საარჩევნო სამზადისი ისეთის ელემენტებისა, რომელთა სრულს ლოიალობის შესახებ არავითარი ეჭვი არ არსებობს. კადეტებიც კი თუ „საშიშ“ ელემენტადაა გამოცხადებული, ადვილი წარმოსადგენია, როგორის თვალით უნდა უცქეროდეს ადმინისტრაცია ისეთს ელემენტებს, რომელნიც კადეტებზე მარცხნითა სდგანან. ამიტომაც არის, რომ გაზეთებში ძალიან ცოტა ცნობები გვხვდება კადეტებზე მემარცხენე ელემენტთა საარჩევნო სამზადისზე.

მიუხედავად ამისა, თვით ამ მთავრობისთვის [illegible] ელემენტებშიაც კი ბევრი რამ საყურადღებო ჰხდება. უპირველესად ყოვლისა აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ მემარჯვენე ელემენტებში წარა-მარა იბადება განხეთქილება კანდიდატების დასახელების დროს. სრულიად უბრალო მიზეზი საკმარისი ჰხდება იმისთვის, რომ ვაი-ვაგლახით შეკრული ორგანიზაცია მრავალ წვრილ საარჩევნო ორგანიზაციებად დაიყოს. ეს ადვილი ასახსნელიცაა. მას შემდეგ, რაც რუსეთის ცხოვრება ნორმალურ კალაპოტში ჩადგა, მემარჯვენეებს საქმე დაეკარგათ, დაეკარგათ სახე. მათ მხოლოდ მოძრაობა ასაზრდოებდა. დღეს ცარიელი სიტყვები „რევოლიუციის ვეშაპზე“ ალარავის აკმაყოფილებს და შთაბეჭდილებასაც ვერ ახდენს. უკიდურესმა ზომიერ ელემენტებმაც კი დაინახეს, რომ მემარჯვენეთა ღაღადი „რევოლიუციაზე“ გაზვიადებულია. სხვა რამის გაკეთება კი მემარჯვენეებს ვერ შეუძლიანთ. ამიტომ ზომიერობაშიაც კი მემარჯვენეებს ყოველგვარი ნდობა დაეკარგა.

აღსანიშნავია მეორე მოვლენაც,—პროგრესისტთა პარტიის დაარსება. იგი უფიზიანომიო პარტიაა. როგორც გაზეთების ცნობებიდანა სჩანს, პროგრესისტთა პარტიას არც პოლიტიკური პროგრამა ექნება, არც რამე შორეული მიზნები. ჩვენი მიზანია, უთქვამს პროგრესისტთა პარტიის ერთს მეთაურთაგანს, ყველა პროგრესიული ელემენტები შევაერთოთ სათათბიროს ეხლანდელ ხელმძღვანელ პარტიის წინააღმდეგაო. ეს პარტია კი ოქტომბრისტების პარტიაა. ამ რიგად, მოქმედება პროგრესისტთა საარჩევნო ჯგუფისა მიმართული იქნება იმათ წინააღმდეგ, ვინც დროშაზე 17 ოქტომბრის მანიფესტი დაიწერა და თვით მანიფესტი კი მაუდის ქვეშ ამოსდო. რა თქმა უნდა, ოქტომბრისტებ, შეურაცყოფილად სთვლიან თავსა, და კი მათი ორგანო „გოლოს მოსკვი“ კიდეცა სცდილობს, სახელი გაუტეხოს პროგრესისტთა პარტიას. ბრაზმორეული ოფიციოზი „დაკარგულ დოკუმენტის პარტიისა“ პროგრესისტთა პარტიის ხან ერთს მეთაურს გაჰკრავს კბილსა და ხან მეორეს.

მოახერხებს თუ არა პროგრესისტთა პარტია ოქტომბრისტთა ინერტულ მასის დანგრევას და მასზე ახალ, უფრო მოძრავ ელემენტების გამეფებას, ამას ახლო მომავალი გვიჩვენებს. ჯერ-ჯერობით კი მხოლოდ ის არის აღსანიშნავი, რომ უპარტიო პროგრესისტთა პარტია სწორედ ამ მიზანს ისახავს.

ასეთს სურათს გვაძლევს პრესის ზედა-პირზე ამოტივტივებული საარჩევნო სამზადისი. იგი რა თქმა უნდა სრული გამომხატველი არ არის საზოგადოების სულიერ განწყობილებისა. იგი უფრო რთულია და ღრმა.

სახელმწიფო სათათბირო

27 აპრილი.

(პეტერბურგის დეპეშათა სააგენტო).

თავმჯდომარეობს ძ-დი **ვოლკონსკი.**

კითხულობენ სათათბიროში შესულ საკანონმდებლო წინადადებებს, სხვათა შორის, იმასაც, რომ ქალთა სასწავლებლებში მოსამსახურეთა ქონებრივი და უფლებრივი მდგომარეობა უნდა გაუთანასწორდეს ვაჟთა სასწავლებლებში მოსამსახურეთა მდგომარეობას. საჭიროდაა აღიარებული განსაკუთრებულ კომისიის არჩევა უცხოეთში პურის გასატან წესების კანონ-პროექტის განსახილველად. გრძელდება საერთო კამათი ნავთ-სადგურებისა და სავაჭრო-სათევზაო ფლოტის ხარჯთ-აღრიცხვის შესახებ.

ტომილოვი ყურადღებას აქცევს იმ გარემოებას, რომ არხანგელსკის რაიონში სავაჭრო სათევზაო ფლოტის მდგომარეობა დაეცა. გემები მოძველდა, რომ თევზით მოვაჭრენი ველარ მოუხერხებიათ საქმის გაფართოვება ოკეანეზე, ნორვეგიელებს კონკურენციას ველარ უწევენ. მთავრობა უსათუოდ უნდა დაეხმაროს იმითაო, დასძენს ტომილოვი.

ვოსტოროტინი ამტკიცებს, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩრდილოეთის საზღვაო გზას. ამ გზის გამოყენება დიდს სარგებლობას მოგვიტანდა, სასოფლო-მეურნეობასა და მრეწველობას გამოაცოცხლებდაო. ამ გზას პოლიტიკური მნიშვნელობაც ექნებოდაო. მთავრობამ რომ უცხოეთის საქონელი ამ გზით ცოტა შეღავათიან საბაჟო გადასახადით შემოუშვას, მთელი ჩვენი ვაჭრობა მშვიდ ოკეანედან ჩრდილო ოკეანესკენ და ციმბირის მდინარეებისკენ გადავიდოდაო. ციმბირის ყველა დიდი ქალაქები, საბირჟო კომიტეტები, საზოგადოებრივი დაწესებულებანი, უეზდების წარმომადგენლნიც კი,—ყველანი ერთხმად გაიძახიან, რომ ჩვენს ჩრდილოეთის საზღვაო გზას მეტად დიდი მნიშვნელობა აქვს. ციმბირის დეპუტატთა ჯგუფმა ჯერ ისევ 1908 წელს შემოიტანა სათანადო კანონ-პროექტი, მაგრამ, რადგანაც სამინისტრო გულგრილად ეკიდება ამ საკითხს, იგი დღემდე განუხილველი დარჩა. ციმბირს კი ყველაზე მეტად ეხლა სჭირია საზღვაო გზა. მთავრობას, როგორც ეტყობა, ჯერაც ვერ გაუთვალისწინებია, რამდენად შეიცვალა ციმბირის მდგომარეობა: იაპონია უძლიერეს სახელმწიფოდ გადაიქცა, ჩინეთში მალე შესანიშნავი რეფორმები განხორციელდება. ამისთანა პირობებში შეუძლებელია ციმბირი ერთს ადგილზე იყოს გაყინული. ორატორს ციმბირის დეპუტატთა სახელით შეაქვს ფორმულა, რომლითაც მოითხოვს, რომ დაწესდეს სავაჭრო მიმოსვლა ჩრდილოეთის ზღვით, და მთავრობამაც შეიმუშაოს სათანადო კანონ-პროექტი.

ნავთ-სადგურების განყოფილების უფროსის განმარტების შემდეგ, ხარჯთ-აღრიცხვა მიღებულ იქმნა იმ სახით, როგორც საბიუჯეტო კომისიას ჰქონდა ნავარაუდევი.

უკამათოდ მიიღეს ხარჯთ-აღრიცხვა მიწად-მოქმედ მთავარ გამგის კანცელარიისა, რომელიც 3.229.554 მ. ნავარაუდევი.

ოპოჩინინი კითხულობს საბიუჯეტო კომისიის დასკვნას სახელმწიფო ქონებათა დეპარტამენტის ხარჯთ-აღრიცხვის შესახებ. ხუთი წლის განმავლობაში სათათბირო დიდს ყურადღებას აქცევდა სასოფლო მეურნეობას, რადგანაც ქვეყნის კეთილდღეობა განსაკუთრებით მასზეა დამყარებული. 1907 წელს მის ხარჯთ აღრიცხვას შეადგენდა 45.500,000 მ., 1912 წელს კი შეადგენს 115.500,000 მანეთს. უეზდებს დიდი ენერგია გამოუჩენია, რომ საქმე კარგად დაეყენებინა. სახალხო წარმომადგენლებისა და მთავრობის შეთანხმებულ მოქმედების წყალობით საქმე მკვიდრს ნიადაგზე დადგა.

ბერეზოვსკი პირველი 9 ნოემბრის კანონის შედეგებს ეხება. „ნადელების“ დამტკიცება ყოველთვის წესიერად არა სწარმოებდა. ყოფილა ისეთი შემთხვევები, როდესაც ერთიდა იგივე „ნადელი“ ორჯელ დაუმტკიცებიათ.

ტომილოვი აღნიშნავს, რომ არხანგელსკის გუბერნიაში სატყეო უეზდების წარმომადგენლები ცდილობენ გლეხებს ნაკლები „ნადელები“ მისცენო.

პახალჩიკი აღნიშნავს, რომ პოდოლის გუბერნიის გლეხებს ყველაზე მეტად უჭირთ მიწა. გადასახლება არაფერსა ჰშველის, რადგანაც ამისთვის ფულებია საჭირო. გადასახლება მხოლოდ იმას შეუძლიან, ვისაც მიწა აქვს, უმიწა-წყლო გლეხი კი გადასახლებას ვერ ახერხებს.

კროპოტოვი აღნიშნავს, თუმცა ეხლა 70 მილიონით მეტი იხარჯება, მაინც ხალხს ამით არაფერი ემატება, რადგანაც ფული წესიერად არ იხარჯება, თითქმის ყველაფერი მოხელეებს უნდებაო. 9 ნოემბრის კანონის ნიადაგზე სოფელში ათასნაირი უსიამოვნება და არეულობა იბადება. უეზდების ადგილობრივსა და ცენტრალურ სამმართველოებს არა ჰსურთ ხალხის რეალურ ინტერესებს ანგარიში გაუწიონ.

ახალი ამბავი

ტფილისი

✦ **„ზაკავკ. რეჩ“-ის რედაქტორ თავ. გ. ი. ფალავანდიშვილის საქმე.** როგორც მკითხველებს თავის დროზე ვაცნობეთ, ტფ. სამოსამართლო პალატამ შარშან „ზაკ. რეჩ“-ის რედაქტორი თავ. გ. ი. ფალავანდიშვილი სისხლის სამართლის მე-129 მუხლის ძალით სამართალში მისცა. პალატამ თავ. ფალავანდიშვილი დამნაშავედ იცნო იმაში, რომ დაბეჭდა წერილი, სადაც ნათქვამი იყო, მესამე სახელმწიფო სათათბირო ხალხის სურვილ-ნების გამომხატველი არ არისო და ერთის წლის ციხე მიუსაჯა. რედაქტორმა, რომელიც ასის თუმნის თავდებით გაანთავისუფლეს, [illegible] განაჩენი სენატში განასაჩივრა. საკასაციო საჩივარს ნაფიცი ვექილი თავ. ლ. ნ. ანდრონიკაშვილი იცავდა. სენატს, როგორც დეპეშის ცნობა გადმოგვცემს, ტფ. სამოსამართლო პალატის განაჩენი გაუუქმებია და დაუდგენია, საქმე პალატას უკან დაუბრუნოს ხელმეორედ გასარჩევად.

✦ **კოჯორის რკინის გზა.** ქალაქის საბჭოს საიურიდიო კომისიამ განიხილა საკითხი სოლოლაკის გვირაბით ტფილისიდან კოჯრამდე რკინის გზის გაყვანის შესახებ და იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ ქალაქმა უნდა გააუქმოს კონცესიორებთან კ. ი. ხატისოვთანა და ბრაილოვსკისთან დადებული ხელშეკრულება, რადგანაც უკანასკნელებმა პირობა დაარღვიეს და მუშაობა ვადაზე არ დაამთავრეს. ამასთანავე მთელი წარმოება ქალაქის საკუთრებად უნდა გადავიდეს.

✦ **ჩქარი სამკურნალო დახმარება.** როგორც მკითხველებმა იციან, აგერ რვა თვეა, ტფილისში დაარსებულ იქმნა ჩქარის დახმარების აღმომჩენი სადგური. ამ ჟამად სადგურის გამგემ ექიმმა გ. ნ. სტეფანოვმა უკვე შეადგინა სადგურის მოქმედების ანგარიში, რომლიდანაც სჩანს რომ 8 თვის განმავლობაში ჩქარი მაშველი ეტლი გაუწვევიათ 316 ჯერ; სადგურის მოქმედება თანდათან ფართოვდება. სადგურის დაარსების პირველ თვეს ეტლი 13-ჯერ გაუწვევიათ, უკანასკნელს თვეს-56 ჯერ. 1 აპრილის თვის სადგურს 4,857 მან. 47 კ. ჰქონია.

✦ როგორც კავკასიის სასოფლო სამეურნეო საზოგადოების სასტატისტიკო ბიუროს ცნობებიდან სჩანს, **სიცივეებს სოფლის მეურნეობისთვის დიდი ზარალი მიუყენებია.** კახეთში, განსაკუთრებით სიღნაღის მაზრაში ვენახები საგრძნობლად დაზარალებულა. თელავის მაზრაში შედარებით ნაკლები ზიანი მოუტანია სიცივეებს. ზარალი შემახის მაზრაშიც მიუყენებია ვენახებისთვის.

✦ **ექსკურსია.** დღეს, 29 აპრილს, ბუნების მოყვარულთა ტფ. საზოგადოების წევრნი დღეს საბოტანიკო ბაღს დაათვალიერებენ.

✦ **ოლგას საბებიო ინსტიტუტში** 1911 წლის 1 იანვარს 248 ბავშვი ყოფილა, 1911 წლის განმავლობაში უპოვიათ და მიუყვანიათ 117. გარდაცვლილა 71. 1912 წლის 1 იანვარს ინსტიტუტში ყოფილა 234 ბავშვი. 1911 წელს ინსტიტუტის შენახვაზე 27,623 მან. დახარჯულა.

✦ **საირნობა.** გუბერნატორმა ნება დართო ვაჟთა მეხუთე გიმნაზიის მშობელთა წრის საბჭოს, 13 მაისს „სპორტ“-ის ბაღში საირნობა გამართოს წრის ნივთიერ საშუალებათა გასაძლიერებლად.

✦ ორშაბათს სახალხო სახლში წარმოდგენილი იქნება რამიშვილის „შეშლილები“ და კომედია „სიზმარი ტაინი სოვეტნიკისა“.

✦ **შეიპყრეს** გორის მცხოვრები გიორგი დავითის ძე სადუნაშვილი, რომელსაც იარაღის ყიდვა-გაყიდვა ბრალდება. უპოვეს ერთი მაუზერის რევოლვერი.

✦ **განათება.** ავლაბრისა და „ნოვო-ტროიცკის“ **უბნის** ელექტრონით განათება ქალაქის გამგეობამ „პოლიაკისა და კომპ“ ფირმას იჯარით მიანდო.

✦ **ანჩისხატის ტაძრის წინამძღვრის** თანამდებობაზე ასახელებენ: მამადავითის ეკლესიის დეკანოზს ნესტორ მაჭარაშვილს, დეკანოზ დიმიტრი ხახუტაშვილს და მთავარანგელოსის ეკლესიის წინამძღვარს მირიანაშვილს.

✦ **მგოსანი ვაჟა-ფშაველა** მიწვეულია ფოთში, სადაც სალიტერატურო საღამოში მონაწილეობა უნდა მიიღოს. 27 აპრილს, ღამის მატარებლით, ტფილისიდან ფოთს უკვე გაემგზავრა.

✦ 10 მაისს ვ. ლისიციანის ნივთების დამგირავებელ კანტორაში (ქართველ თავად-აზნაურობის ქარვასლა), სხვათა შორის, საჯაროდ გაიყიდება ძველი ფული ოქროსი: 1) მიტრადატ IV, ევპატორისა, პონტიის მეფისა, წონით $3^1/_2$ მისხალი და 2) ლისიმახისა, ალექსანდრე დიდის მემკვიდრისა, წონით 2 მისხალი.

✦ **ქურდების ბრბოს შეპყრობა.** მაძებარ პოლიციის უფროსმა ტფილისში ქურდების ბრბო აღმოაჩინა და შეიპყრო. შეპყრობილ იქმნენ შემდეგი პირნი: ხაჩატურ სარქისას ძე კარპეტიანცი, არტავას ტერ-მარტიროსოვი, სედრაგ და მისაკ პეტროსას ძენი საფაროვები, მოსეს და მისაკ მარტიროსას ძენი გუკასოვები, [illegible] ნაზაროვი, კარაპეტიანცის საყვარელი მარიამ ანდრესიანცისა და სხვანი.

✦ უკვალოდ დაიკარგა ეჩმიაძინის ქუჩაზე მცხოვრები გურგენ მნაცაკანოვი და კახეთის ქუჩაზე მცხოვრები ლევან ასლანიანცი.

✦ 27 აპრილს ტფილისში 51 უპასპორტო შეიპყრეს.

✦ 27 აპრილს მალაკანთა ქუჩაზე ჩვრებში შეხვეული ბავშვი იპოვეს, მამრობითის სქესისა, დაახლოვებით 2-3 დღისა ბავშვი ოლგას საბებიო ისტიტუტში გაგზავნეს.

საზოგადოებანი და კრებები

დღეს, დილის ათ საათზე **„ნაძალადევი“ს თეატრში** (ჩერქეზიშვილის ქუჩა) დანიშნულია **საზოგადო კრება „ნაძალადევი“ს** სცენის მოყვარეთა წრის წევრთა ახალ გამგეობის ამოსარჩევად და წლიური ანგარიშის განსახილველად.

✦ ორშაბათს, აპრილს 30-ს, საღამოს 8 საათისათვის თავად-აზნაურთა დეპუტატების საკრებულოში (ბელინსკის ქუჩა № 2) დანიშნულია ჩვეულებრივი **საზოგადო კრება საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებისა.** საგანი კრებისა: სევასტი გაჩეჩილაძის რეფერატი: „ქართველი ხალხის სოციალური ისტორია და პსიხოლოგია ხალხური ზეპირ-სიტყვიერების მიხედვით“ (გაგრძელება) კრებაზე დასწრება არა წევრთაც შეუძლიანთ.

✦ ტფილისში არსდება **ცეცხლის მქრობელი თავისუფალი საზოგადოება,** რომლის დამაარსებელთაც პირველი კრება 26 აპრილს ჰქონდა ქალაქის გამგეობის წევრის თავ. ნ. ი. არღუთინსკი-დოლგორუკოვის თავჯდომარეობით. კრებამ განიხილა და მოიწონა საზოგადოების წესდება, რომელიც გუბერნატორს ამ დღეებში დასამტკიცებლად წარედგინება.

✦ დღეს ავლაბრის კლუბის შენობაში პირველი კრება მოხდება ახალ **„მომხმარებელ საზოგადოების“** წევრებისა. განსახილველია მოხსენება საზოგადოების დამაარსებლებისა. არჩეულ იქმნებიან თანამდებობის პირნიც.

✦ **„კაპეიკის კავშირის“ საზოგადოების** წევრთა საერთო კრება დღეს, 12 საათზე, მოხდება სამკურნალო საზოგადოების შენობაში. არჩეულ იქმნებიან თანამდებობის პირნი.

✦ **ქალაქის საბჭოს** მორიგი კრება ორშაბათს, 30 აპრილს, მოხდება. განსახილველია 13 საქმ[e]

✦ **ქალაქის საბჭოს სამე[...] კომისიის** კრება [illegible] მ[...] [illegible]

სასამა[რთლო]

✦ **თავ. დავით გიორგის-[ძე ბა]გრატიონ-მუხრანსკის საქმე** [...] მდებელმა ტფ. ოლქის სასამა[რთლომ] გადასცა. თავ. ბაგრატიონ-მ[უხრან]სკის ბრალად ედება რუს გა[...] ლებულთათვის სხვის მამული [...] რის მაზრაში) მიყიდვა. ბრალ[...] ლი საქმის გარჩევამდე 23,00[0] თავდებით გაანთავისუფლეს.

სასწავლებლ[ები]

✦ **ავლაბრის საქალებო გიმნაზიის** გახსნა განზრახულ[...] მდინარე წლის სექტემბრისთვ[ის]

✦ სახელოსნო სასწავლებ[...] როგორც ვწერდით, **საღამოს [კურ]სები** დაარსდა, სადაც ხელო[სნების] შეგირდები დაიარებიან. 29 ა[პრილს] საღამოს 5 საათზე, სახელოსნ[ო] სწავლებლის შენობაში საზ[ოგადო] კრება ექმნებათ იმ ხელოსნებ[ს, რო]მელნიც კურსებზე თავიანთ [...] დებს ჰგზავნიან.

ტფილისის მა[ზრა]

✦ **თავდაცემა.** 24 აპრილს [...] სით, დილმის მცხოვრებს [...] დიმიტრის ძე კოცოცაშვილს [...] ში თავს დაეცა სამი შეიარაღ[ებული] უცნობი და 15 მან. ნაღდი ფუ[ლი] 35 მანეთად ღირებული სხვა [...] ნივთი წაართვა. მძარცველნი [მიი]ლნენ.

✦ **მკვლელობა.** 18 აპრილ[ს] ღმის საზოგადოებაში, ჭილაშ[...] ვრის პირას დილმის მცხოვრე[ბი] 18—19 წლის ყმაწვილის გვამი [აღმო]აჩინეს. უცნობს რამდენიმე ჭ[რილო]ბა ჰქონდა ცივის იარაღით. [თავი] გიდაჭრილი ჰქონდა. მოკლულ[ის ვი]ნაობა გამოირკვა. იგი აღ[მოჩნდა] გორის მაზრის სოფელ ძეგვის [მცხო]ვრები სანდრო კვახაძე. მკვლე[ლებს ეძ]იციან.

✦ **ყაჩაღის შეპყრობა.** 19 [აპრი]ლს, დილით, გვევის მცხოვრე[ბი] გოლა მათიკაშვილი ცხენით [ტფი]ლისს მიდიოდა ფქვილის საყი[დლად.] გზაზე, სოფელ ოქროყანას ა[...] ხევის პირას ორი შეიარაღ[ებული] უცნობი დაუხვდა და მუქარი[თ 3] თუმანი წაართვა. მძარცველნ[ი] გაუდგნენ. მათიკაშვილი კი [...] გზით ოქროყანაში ავიდა და [...] სოფ. მცხოვრებთ აცნობა, რ[ომელთაც] ნიც მძარცველთ დაუყოვნებლ[ივ] მოეკიდნენ, წინიდან მოუარ[...] მიუხედავად იმისა, რომ მხ[არ]ჯოხებით იყვნენ შეიარაღებ[ულ]ნი ყაჩაღები დაიჭირეს და იარაღ[ი აჰ]რეს. ყაჩაღები მცხოვრებლებ[მა] მაზრო პოლიციას გადასცეს. აღმოჩნდნენ: ტფ. მაზრის ს[...] ვაშლოვანის მცხოვრები ივა[...] გორას ძე ნიაზაშვილი (მეტ[სახე]ლად „ჩიჩია“) და ტფილისის [მცხო]ვრები არშაკ ისაკას ძე სა[...] სხვა და სხვა ბოროტმოქმედე[ბისა]დენისათვის მათ პოლიცია დი[დი ხა]ნია დაეძებდა. ნიაზაშვილს, [სხვათა] შორის, ტფილისის მცხოვრებ[ის ალე]ქსანდრე ერმიშოვის მოკვლა[ს აბრა]ლდება.

ჟურნალისტ[ის] დღიური.

57.

მოჯადოებული წრე.

ყველაფერი პრიმიტიულია [...] დალოცვილ ქვეყანაში. ყოველ[...] ხის გადადგმაზე ვრწმუნდებით, საქართველოს მრავალ-ფეროვან[...] ნებაში დიდი სიმდიდრეა ჩამა[...] მაგრამ ყოველ ფეხის გადად[გმაზე] იმაშიაც ვრწმუნდებით, რომ ა[მ] დიდრის ამოძრავება და გამოყ[ენება] არ შეგვიძლიან. ღვინოს ა[...] ხილს, მატყლს თუ სხვა რამ ს[ასოფ]ლო-სამეურნეო პროდუქტს, ლაფერი ჩალის ფასად უვა[...] ხელში ყველას, ვინც კი სხვის [ოფლი]თ გამდიდრებას მოისურვებ[ს და] ამის უნარს გამოიჩენს. საქართვე[ლოს] ყველა კუთხეები გაქლენი[ლია] წვრილ და მსხვილ შუამავლ[ებით,] რომელთაც ისე მაგრად ჩაუბღ[აუჭნიათ] ხელში ჩვენი მცხოვრებლები, თითქოს გასავალიც კი არსა[დ] სჩანს.

ამ შუამავლებზე ლაპარაკი და[...] ტრაფარეტად გადაიქცა. მაგრა[მ] ცოტა ხანს მაინც წარმოვიდ[გინოთ] რა საშინელი რეალური ტრაგ[ედიაა] დაფარული ამ ტრაფარეტ სიტ[ყვებ]ში, თუ გავ-თვალისწინებთ, რა[...] მწარმოებელი, სოფლის მეურნ[ე] გავს თავის ნაოფლარს მხოლოდ [...] ტომ, რომ შუამავლის კლანჭ[ებს] თავი ვერ დაუხწევია, ეს ტრაგ[...]

ტული აზრებიც კვლავ საქირ-ბოროტო აზრებად გადაიქცევა და კვლავ გვაიძულებს დაუბრუნდეთ მას.

ამ ჟამად ხელში გვიჭირავს ერთი საყურადღებო თხოვნა. ქვემო-მაჩხაანისა, ზემო მაჩხაანისა და სხვა სოფლების წარმომადგენლებს თხოვნით მიუმართავს ნამესტნიკისთვის. სთხოვენ, ყურადღება მიაქციოს იმ გარემოებას, რომ შუამავლებმა სხვა და სხვა ზომებით უკიდურეს გაჭირვებამდე მიიყვანეს მატყლის მწარმოებელნი. თხოვნაში აღნიშნული ფაქტები იმდენად საყურადღებოა, რომ ცოტა ხანს შევჩერდებით მასზე. „უკანასკნელ დღემდე, — სწერენ მთხოვნელები, — მატყლის სყიდვა—გაყიდვა სიტყვიერად ჰხდებოდა არავითარი პირობები და ხელ-წერილები არა გვქონია. ჩვენ იმ შუამავლებს ვიცნობდით და ვენდობოდით, ისინიც ჩვენ გვიცნობდნენ და გვენდობოდნენ. ეს იმ დრომდე იყო, სანამ სიღნაღის მაზრაში გაჩნდებოდნენ მოსკოვის ფირმის იაკობისა და ზარგაგენის აგენტები, განსაკუთრებით, როდესაც კანტორის სათავეში ჩადგა რუდოლფ კაუფმანი. 1909 წლიდან უკვე წერილობითი პირობებსა გვთხოვენ, ხან კიდევ თამასუქებსა. თამასუქებზე ამბობდნენ, უბრალო ფორმალური ხელწერილია, ფირმა იმიტომა თხოულობს, რომ ჩვენ მატყლი სხვას არ მიჰყიდოთო. რა წამს მატყლს ჩავაბარებთ, თამასუქებს უკან დაგიბრუნებთო და სხვა. ჩვენ ვენდობოდით აგენტებს, და ამიტომ თამასუქები უკან აღარ მოგვითხოვნია. ეხლა კი ამ თამასუქების ძალით გვიჩივიან. ასევე დაგვემართა პირობების ქაღალდებზედაც. ჩვენ გვაიძულებდნენ ხელი მოგვეწერა რუსულად დაწერილ პირობების ქაღალდებზე. ამ პირობებს არამც თუ არ გვითარგმნიდნენ დაწვრილებით; ხშირად ძალიან საყურადღებო, მუხლებს კიდეც გვიმალავდნენ. არაფერი ვიცოდით, მაგალითად, იმაზე, რომ ჩვენ ჯარიმა უნდა გადაგვეხადა, თუ ვინიცობაა პირობაში აღნიშნულ მატყლს არ წარვადგენდით. ეს მხოლოდ ეხლა გავიგეთ, როდესაც პირობის შინაარსი ვექილებმა აგვიხსნეს. ჩვენ ვერც მივცემდით ასეთს პირობას, რადგანაც მატყლის რაოდენობის აღნიშვნა მხოლოდ დაახლოვებით შეგვიძლიან. ამის გარდა ჩვენგან მამასახლისის მიერ შემოწმებული ხელ-წერილები მიჰქონდათ, ჩვენ კი, მატყლის მიღების შემდეგ, უბრალო ქაღალდის ნაგლეჯზე კარანდაშით დაწერილ ბარათს გვაძლევდნენ, მატყლი მივიღეთო. არას დროს არ აღუნიშნავთ, რომელ წლის პირობას შეეხება ეს ბარათი. ჩვენ პირნათლად ვასრულებდით ჩვენს მოვალეობას, მატყლს ვაბარებდით, ფირმა კი აღარ გვისწორდებოდა."

კიდევ მრავალი ამისთანა ამბებია მოთხრობილი თხოვნაში, მაგრამ, რადგანაც ამონაწერი გაგვიგრძელდა, ამითიც დავკმაყოფილდეთ. ეხლა არ შეუდგებით იმის გამოძიებას, რომელი ამ მხარეთაგანი უფრო მართალია. ამას, უეჭველია, სასამართლო გამოარკვევს. მაგრამ იმისდა მიუხედავადაც, ცხადი ჰხდება, თუ რა აუტანელ პირობებში ყოფილან მატყლის მწარმოებელნი და რა ადვილი ყოფილა მათი გაბმა ისეთს ქსელში, რომლიდანაც თავის დაღწევა არც ისე ადვილია, როგორც პირველის შეხედვით გვეჩვენება. ერთის მხრით დგანან ფირმის გაიქნილი, ვაჭრობაში დახელოვნებული აგენტები, მეორის მხრით-მატყლის მწარმოებელნი, რომელნიც უდიდეს საქმეს „ნდობის" ნიადაგზე აწარმოებენ. ვაჭრობაში ასეთი „ნდობა" ყინულზე დაწერილი თამასუქია, და დახელოვნებული შუამავლები კიდეც სარგებლობენ ამით.

მატყლის მწარმოებლები ხელში უჭირავთ შუამავლებს ათასნაირის ზომებით: ზოგს წინდაწინ აძლევენ ფულს, ზოგს თამასუქებით იჭერენ ხელში. ყველა ეს რომ წარმოვიდგინოთ, თვალწინ გადაგვეშლება წმინდა ყაჩაღური ექსპლოატაცია; ზემოდ-მოყვანილი მაგალითი იმის საუკეთესო დამამტკიცებელ საბუთად უნდა ჩაითვალოს.

ოდესღაც ჩვენს საზოგადოებაში ხმა დადიოდ, ცხვრის პატრონებს აზრადა აქვთ ამხანაგობა დაარსონო. ეს ხმები მისწყდა, აღარაფერი ისმის, არავინ იცის, რა გაკეთდა ამ მხრით, ან, თუ არაფერი გაკეთდა, რა მიზეზით. ერთად ერთი ხსნა მატყლის მწარმოებლებისა-ამხანაგობის დაარსებაა. მხოლოდ ცხვრის პატრონთა ამხანაგობის დაარსებით დააღწევენ მატყლის მწარმოებელნი იმ მდგომარეობას, რომელიც მათ სხვა და სხვა გამოქნილ აგენტების უზომო ექსპლოატაციის საგანადა ჰხდის.

შინაური.

გამოხმაურება

(ცოლ-ქმრულ სიყვარულზე *)

მე წავიკითხე, ბ-ნო ილია, თქვენი წერილი ცოლ-ქმრული სიყვარულის შესახებ და თქვენი სურვილის მიხედვით ორიოდე სიტყვით მინდა გამოგეხმაუროთ. რამდენადაც მე გავიგე, თქვენა სვამთ ასეთს კითხვას: ერთხელ შეძულებულ და გაყრილ ცოლ-ქმარს შეუძლიათ თუ არა კვლავ ცოლ-ქმრული სიყვარულის განახლებაო. თქვენ სახეში გყავთ განსაკუთრებით ქმარი და ამ კითხვაზე უპასუხებთ, რომ მან ისევ უნდა მიიღოს და შეიყვაროს მასთან დაბრუნებული ცოდვებ მონანიებული და კვლავ ქმრის სიყვარულით გამსჭვალული ცოლიო. მე კი ამის წინააღმდეგს მოგახსენებთ.

საზოგადოდ სიყვარული, ჩემი შეხედულებით, ეს ადამიანის არსებაში ჩაქსოვილი, მის გულსა და სულში ჩამარხული ღვთიური ნაპერწკალია, რომელიც ანეტარებს მის სიცოცხლეს; სიყვარული სიცოცხლის უპირველესი მოთხოვნილებაა, თვით სიცოცხლეა; სიცოცხლე უსიყვარულოდ სულიერი სიღატაკის მომასწავებელი და მაჩვენებელია. უსიყვარულო სიცოცხლე სულიერ სიკვდილს უდრის. ამიტომაც არის, რომ ადამიანის სიცოცხლე სიყვარულში ინასკვება, აღფრთოვანებულს კოცნაში ისახება, სიყვარულის მზრუნველობით, მისი სხივებით გარემოცული თბილად და ტკბილად მიმდინარეობს, მინარნარებს და სიყვარულისავე ცრემლებით განბანილი ჩადის სამარეში. სიყვარული მრავალტოტებად არის დაღარული, სხვა და სხვა გვარია: დედა-შვილური, მამა-შვილური, და-ძმური, კაცობრიული და სხვა. სიყვარული არის მაღალი და დაბალი, მტკიცე და სუსტი, შეურყეველი და ცვალებადი, სულიერი და ხორციელი და სხვა. კერძოდ ცოლ-ქმრული სიყვარული—ეს ძლიერი, ღრმა, რთული, მაღალი და ნაზზე ნაზი გრძნობაა, რომელიც ორ ნახევარ სიცოცხლეს ერთ მთელ სიცოცხლედ ადუღებს და აკავშირებს. ცოლ-ქმრული სიყვარულით ორი არსება, რომლებიც ბუნებრივად ერთი მეორის დამატებას წარმოადგენენ, ერთ მთელ და სრულ არსებად გარდიქმნებიან.

მაგრამ ვინ არ იცის, რომ ამ ქვეყნად სიყვარული არ არის გამეფებული, რომ ცხოვრება სამოთხეს არ წარმოადგენს. ცხოვრების უკუღმართ პირობებში მიმდინარე არსებობისათვის ბრძოლა, ინტერესთა წინააღდეგობა, სხვა და სხვა ლტოლვილება-მიდრეკილებანი, სხვა და სხვა გვარი აღზრდა სხვა და სხვა წრეში და პირობებში, განსხვავებული ზნე-ჩვეულებანი და ერთი-მეორის შეუთანხმებელი ხასიათები ადამიანებს ერთი-მეორეს უპირდაპირებენ, ერთმანეთს აბლიან, ახეთქებენ, აბოროტებენ და აძულებენ.

აი ასეთს პირობებში ხდება ქორწინება; ვითარდება ცოლ-ქმრული სიყვარული და... სიძულვილიც. ერთი-მეორის წინააღმდეგი მსოფლიომხედველობა, მიმართულება, სხვა და სხვა ზნე-ჩვეულებანი და ხასიათები ახალგაზრდა ცოლ-ქმარს ერთი-მეორეს უპირდაპირებენ და მათ შორის უთანხმოება-მოურიგებლობას იწვევენ, რომელიც დღითი-დღე იზრდება, ღრმავდება და მწვავდება იმდენად, რამდენადაც ისინი შორსა დგანან ერთმანეთთან ზნე-ჩვეულებით, ხასიათებითა და სხვა. უზნეო ცოლი ქმრისა და საზოგადოების ზნეობას არად აგდებს, ზნეობა-დაცემული ქმარი ცოლის მხრივ სამართლიანად დამსახურებულ ზიზღს ჰხედავს. ამის მიხედვით თან და თან ნელდება სიყვარული მათ შორის; რომელიც ბოლოს ცივდება და კვდება... და მოგეხსენებათ, ბ-ნო ილია, რომ მკვდრის გაცოცხლება შეუძლებელია. ერთხელ სასიკვდილოდ განგმირული სიყვარული აღარა ცოცხლდება, როგორც დათრთვილული, დამჭკნარი ყვავილი ველარ აყვავილდება და აღაღანდება. შეძულებულ და გაყრილ ცოლ-ქმარ შორის შეიძლება შერიგება მოხდეს... სხვა და სხვა მოსაზრებათა და ანგარიშებისა გამო, მაგრამ იმ პირვანდელი ცოლ-ქმრული სიყვარულის გამოცოცხლება, მისი აღორძინება იმ სახით და იმ სიძლიერით როგორც წინად იყო, შეუძლებლად მიმაჩნია. დაუკმაყოფილებელი შეურაცხყოფილი სიყვარული სიძულვილში გადადის და ეს სიძულვილი იმდენად ღრმა და ძლიერია, რამდენადაც სიყვარული იყო. დიდ სიყვარულს დიდი სიძულვილი მოსდევსო, ამბობს ხალხის ბრძნული ანდაზა.

„მე თვითონ ვზრდი და ვკვებავ ჩემი საკუთარი ბუნების უმაღლეს თვისებას (ე, ი. სიყვარულს) და ისევ მხოლოდ მე შემიძლიან იმისი ჩაქოლვა და დახშობა ჩემსავე გულში. გონივრულად მცხოვრები ადამიანი—თვის გრძნობათა პატრონი და ხელმძღვანელია"-ო, ამბობთ თქვენ. მაშ, თქვენი შეხედულებით, სიყვარულის აღორძინება, მისი გაღვივება თუ დახშობა ჩვენს გულში, განსაკუთრებით ჩვენს პირად ნება-სურვილზე ყოფილა დამოკიდებული.

მე კი ვფიქრობ, რომ ეს ასე არ არის. სიყვარულის თავისებურობა, მისი სიძლიერე და სიმშვენიერე სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ ის დამოუკიდებელი, თავისუფალია, როგორც ცით მონაბერი ნიავი; ის ჩვენ ნება-სურვილზე არ არის დამოკიდებული და არც ჩვენი გონების ბრძანებას ემორჩილება. სიყვარული იბადება თავისთავად, ჩვენს შეუმჩნევლად; ძალად სიყვარული, გონების ძალ-დატანებით, სხვა და სხვა ანგარიშების და გინდაც მაღალი მოსაზრებების მიხედვით შეუძლებლად მიმაჩნია. ძალ-დატანება, ძალ-მომრეობა, იძულება პირველი შემაკვდინებელი მტრები არიან სიყვარულისა. ძალ-მომრეობა ჰკლავს, თრთვილავს გულ-წრფელ სიყვარულს და იწვევს ფარისევლობა-ლაქუცობას, თვალთ-მაქცობას და სხვა დასაგმობ და შეუწყნარებელ ზნე-ჩვეულებათა.

თქვენ ავალებთ „მოყვასის ხელით განგმირულს" ე. ი. ღრმად შეურაცხყოფილ ქმარს, რომ მან ხელ-მეორედ შეიყვაროს „ღრმა ტანჯვით მონანიებული ცოლი, რომელმაც ამ ცეცხლიდან გამოიტანა ისეთივე წმინდა და მოსიყვარულე სული, როგორიც იგი დაცემამდის იყო". მე კი ეჭვი მეპარება ასეთი სულის სიწმინდეში და მოსიყვარულობაში, ვინაიდან, თუ ის წმინდა და მოსიყვარულე იყო, მაშინ ის არ დაეცემოდა, და თუ დაეცა, სჩანს ის წმინდა და მოსიყვარულე არა ყოფილა და „სინანულის ცეცხლიდან" ვერ გამოიტანდა ისეთსავე წმინდა და მოსიყვარულე სულს... და თავის მოტყუება ერთხელ კმარა, მეორედ მისი განმეორება მიუტევებელი ცოდვაა თავის თავის წინაშე. გატეხილი პური აღარა მთელდება.

ი. ირემაშვილი.

*) იხ. „სახალხო გაზეთი" № 581.

წლიურ ხელის მომწერთა საყურადღებოდ

ხელის მოწერის პირობების თანახმად წლიურ ხელის-მომწერად ითვლება: ვინც ხელის მოწერის დროს განაცხადებს სურვილს, რომ მთელი წლით უნდა გაზეთი და მაშინვე შემოიტანს 3 მანეთს,

და ვინც წლიურ დანარჩენ ფასს გადიხდის 1 მარტამდე 2 მ., **მაისამდე 2 მ.** დანარჩენ მ. 50 კ. 1 ივლისამდე.

რადგანაც **მაისი** ახლოვდება ვთხოვთ, ვისაც შემოსატანი აქვს შემოიტანონ 2 მან.—წინააღმდეგ შემთხვევაში დაეკარგება წლიურ ხელის მოწერის უფლება-რომლის ძალითაც პრემია მიიღო. **„სახალხო გაზეთის" კანტორა.**

მე მივდივარ...

მე მივდივარ... წაველ კიდეც... შენც დაგშორდი ჩემო კარგო—
მაგრამ მინდა ერთხელ კიდევ ჩემის რითმით შემოგქარგო:
მინდა კიდევ გულის ვარდი გულის ცრემლით ერთად ვნამოთ
და მერე კი დაგშორდები, დაგშორდები სამუდამოთ.

მაგრამ, ტურფავ, თუ მზემ ჩემზე
საიდუმლო გაგიმჟღავნა,
იცოდე, რომ შენთან ის მზე
მგოსნის მუზამ გამოგზავნა;
ან თუ სიომ მიმზიდველი
მკერდის ხალი გაგიგრილა—
იცოდე, რომ ტრფობა ძველი
გულში კიდევ დარჩენილა.

მე მივდივარ... წაველ კიდეც... შენც დაგშორდი ჩემო კარგო—
მაგრამ მინდა ერთხელ კიდევ ჩემის რითმით შემოგქარგო:
მინდა კიდევ გულის ვარდი გულის ცრემლით ერთად ვნამოთ
და მერე კი დაგშორდები, დაგშორდები სამუდამოთ.

ი. გრიშაშვილი.

თათბირი

ამერიკულ ვაზის კულტურის მცოდნე პირთა ქ. თელავში.

22 აპრილი.

ქართულ სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების თაოსნობით ქ. თელავში დაიწყო ამერიკულ ვაზის კულტურის მცოდნე პირთა თათბირი, რომელსაც სხვა და სხვა სამეურნეო დაწესებულებათა, საზოგადოებათა, ადმინისტრაციის და საუფლისწულო მამულების წარმომადგენელნი, თელავის, სიღნაღის და თიანეთის მაზრის მემამულენი არიან მოსულნი იმერეთიდანაც, თათბირი მრავალ-რიცხოვანია, ორასამდე კაცი იქნება. დღეს კრება საზოგადო საკრებულოს მაგიერ სადაც უნდა მომხდარიყო, სამხედრო საკრებულოში მოხდა. ბაასი სწარმოებს ქართულ-რუსულად.

საპრეზიდიუმო მაგიდასთან სხედან ქართ. სას.-სამეურნეო საზოგადოების გამგეობის თავმჯდომარე თ-დი დ. ე. ჩოლოყაშვილი და წევრნი ვ. ი. რცხილაძე, ს. ნ. ყაზახაშვილი და მდივნები ბ-ნი საყვარელიძე და კახელიძე.

თ. ჩოლოყაშვილმა 11 საათზე კრება გახსნა და სიტყვა წარმოსთქვა, შეეხო დღევანდელ თათბირის მოწვევის მიზანს, ვენახების განმანადგურებელ მტერს — ფილოქსერას, რომლის წინააღმდეგ ეხლავე უნდა იქმნას მიღებული ზომანი; ეს არის ამერიკული ვაზი, მაგრამ დასავლეთ ევროპის გამოცდილებამ და ჩვენმა დაკვირვებამ დაგვარწმუნა, რომ ამ ჯიშის ვაზი მრავალნაირია, ზოგი ხარობს, ზოგი არა, ამას უნდა შეეწყოს ნიადაგი და ჰავა. არა თუ ალაზნის ველზე ერთნაირი ჯიშის ვაზი ყველგან არა ხარობს, არამედ, მომიჯნავე მამულებშიაც-კი ეტყობა ეს. ამისათვის შარშან ჩვენ მივმართეთ მემამულეთ, რომ გაშენების დროს ფრთხილად მოქცეულიყვნენ, მხოლოდ დღეს თქვენი დახმარებით და გამოცდილებით უნდა გამოვარკვიოთ ეს საკითხი.

ვ. ი. რცხილაძემ ქართულად გაიმეორა ეს და თავის მხრივ დასძინა, რომ ამ საშინელ სენის ასაცდენად, რომელიც დაღუპვას უქადის მთელ კახეთს, ჩვენ თვითონ უნდა ვიზრუნოთ და ვიმოქმედოთ. ამ საქმეში გულგრილობა და დაუდევრობა არ გამოგვადგება და თვით მთავრობაც კი იმ აზრისაა, რომ ვინც მოქმედობს, ვინც სხვა და სხვა საშუალებას არა ჰზოგავს ამა თუ იმ სენის წინააღმდეგ, იმას დახმარებას აძლევს და ხელს უწყობს მის მოქმედებას.

აგრ. ა. მ. დემენტიევი ბოდიშს იხდის რომ ქართულ ენის უცოდინარობის გამო იძულებულია რუსულად ილაპარაკოს, რომელიც ყველას არ ესმის, მერე ვრცლად ეხება ფილოქსერის ისტორიას კახეთში და მის წინააღმდეგ მიღებულ ზომებს. მე ორნაირად ვარ დაინტერესებული, ამბობს ბ. დემენტიევი, პირველი როგორც აქაური მემამულე და მეორე როგორც მთავრობისაგან დაყენებული პირი, რომელმაც ამ სენს უნდა ვებრძოლო. მის წინააღმდეგ საბრძოლველად პირ და პირი საშუალება—ეს ამერიკული ვაზი გახლავთ, მაგრამ ძალიან ძვირად ჯდება და ყველას არ შეუძლიან მისი გაშენება; მეორე საშუალება, რომ იგი არ გავრცელდეს და ჩვენი ვენახები გადავარჩინოთ, ფილოქსერა პირველად ამერიკიდამ შემოიტანეს, როცა ვაზი გადმოიტანეს იქიდამ. ეხლა რომ ეს ვაზი იმერეთიდან მოვიტანოთ უეჭველად ფილოქსერაც მოჰყვება. მართლა ამ ვაზს ფილოქსერისა არ ეშინიან, მაგრამ სხვა ვენახებს-კი გადასდებს სენს. ფილოქსერასთან ბრძოლა არც ისეთი ძნელია, მხოლოდ ძალები უნდა. გაღმა მხარეს კობალზე, სადაც ფილოქსერის ბუდეა, მიღებულია სხვა და სხვა ზომები. ნაწილი ასეთ ვენახებისა შარშან დავწვით, ნაწილი წელს უნდა მოვსპოთ. ამას გარდა კახეთის რკინის გზის გაყვანის დროს და შემდეგაც თბილისის მხრიდამ შესაძლებილია მისი შემოპარვა. მიმდინარე წლიდამ დაარსე[illegible]

კასიაში, რომლებმაც სხვათა შორის მის წინააღმდეგ უნდა მიიღონ უმთავრესი საშუალება, მაგრამ სამინისტრომ საეროზო თანხიდამ 8 კომიტეტისთვის მხოლოდ 20 ათასი მანეთი გადასდო. ამ ფულიდამ ისეთი ცოტა შეხვდა როგორც ყველა, თბილისის კომიტეტსაც, რომ მას მხოლოდ ორი ინსტრუქტორი ჰყავს, ე. ი. თითო ქართლში და კახეთში, ეს ძალიან ცოტაა, უნდა ეთხოვოს მეტი ფულის გადადება და ცალკე კომიტეტის დაარსება კახეთში.

გადადიან საკითხებზე.

1. ამორჩევა ამერიკულ ვაზის რამდენიმე ჯიშისა, რომლებზედაც საჭიროა დაწყებულ იქნას ცდა და დაკვირვება, ამასთან შესაფერ ნერგის გასაზრდელად იმ ადგილობრივ და ევროპიულ ვაზის ჯიშებისათვის, რომლებიც უნდა იქმნენ მასზე ნამყენი. კითხულობენ მოხსენებებს: კონდოლის სანერგის გამგის ბ. კუპეევისას, გრაფ. შერემეტიევის მამულების (ქვემო კახეთი) გამგის აგრ. ავერკინისას და იმერეთის ცნობილ მემამულე ტიებოსას, იმის შესახებ თუ სად რომელ ადგილს და ნიადაგზე, რომელი ჯიშის ვაზი უფრო კარგადა ხარობს და უკეთესად იძლევა მოსავალს. ბ-ნმა ავერკინმა საილიუსტრაციოდ წარუდგინა კრებას ამერიკულ ვაზზე დამყნილს და ჩვენებური ვაზის რ.ის, ფოთლების და ყურძნის შედარებითი სურათები და ორი ბოთლი ღვინო.

ლ. ი. გოგნიაშვილი, რომელსაც 18 წელიწადი უმუშავნია ამ დარგზე და პირველად კახეთში მას ჩაუყრია ამერიკული ვაზი, განმარტავს კონდოლის სანერგის შესახებ მოხსენებას, (სადაც მას უმსახურნია) უპირატესობას აძლევს „რუპესტრის დიულო"-ს, მერეთში, სადაც ეხლა მუშაობს, ამერიკულ ვაზზე გაშენებული ვენახი 13 ათასი დესეტინაა, მათ შორის „რუპესტრის დიულო"-ს ჯიშისა 10 ათასი დესეტინა. კამათი დიდ ხანს გრძელდება. რამდენიმე მცოდნე პირმა, რომელთაც დამსწრენიც ეთანხმებიან ის აზრი გამოსთქვეს, რომ ძველ ვენახებს გადაშენება არ უნდა, მხოლოდ ვინც ახლად აშენებს, სჯობია ამერიკული ვაზი ჩაყაროს, მხოლოდ დაავადებულ ადგილებიდამ არ უნდა მოიტანონ ვაზი. თავ. ჩოლოყაშვილი და ვ. რცხილაძე—ყველა ნალაპარაკევიდამ და მოხსენებიდამ კითხვა იმდენად ნათლად გამოირკვა, რომ ჩვენ შეგვიძლიან გამოვარკვიოთ, თუ რა ჯიშის ვაზი იქნება ჩვენთვის ხელსაყრელი. აქვე იმართება კერძო თათბირი, რომელშიაც აგრონომები და გამოცდილი მემამულენი იღებენ მონაწილეობას და აცხადებენ რომ ამერიკულ ვაზებში კახეთისათვის უპირატესობა უნდა მიეცეს შემდეგ 10 ჯიშს:

რუპესტრის დიულო.
რიპარია რუპესტრის № 10114
რიპარია რუპესტრის № 3306
რიპარია რუპესტრის № 3309
რიპარია გლუარ-დე—მონპელე
რიპარია ბერლანდიერი № 34
შასლა ბერლანდიერი № 4113
ბერლანდიერი რიპარდია № 420 ა
„ „ № 420—ვ.
„ „ № 420—ს.

რა ჯიშის ვაზი უნდა ემყნოს ამერიკულ ვაზზე ყურძნისათვის, ჩვენებურ თუ ევროპიული, ხანგრძლივ კამათს იწვევს. ზოგი იმ აზრისაა და მათ შორის აგრ. დემენტიევიც, რომ აქაურ საფერავზე უკეთეს ვერ ვიშოვით. ეს საფერავი არა თუ ჩვენში, არამედ საზღვარ გარეთაცკი, ვისაც უგემნია უპირატესობა მიუცია, არც ერთ ევროპიულ წითელ ღვინოში, იმდენი კარგი და სასარგებლო თვისებანი არ მოიპოვება, რამდენიც ჩვენებურ საფერავის წვენში. თხოულობენ თეთრი ყურძენიც რქა-წითელი, მწვანე და სხვ. ჩვენებური დაიტოვოს, რომ „კახური" ღვინო არ გადაგვარდეს. ამასთან ზოგს უცდია—კიდეც ევროპიულ ჯიშის ყურძენი და ისეც დაუყენებია ღვინო, მაგრამ მუშტარი მისტანებია და გადასაღვრელი გაჰხდომია, თუმცა თვისებით ადგილობრივზე უკეთესი ყოფილა.

საუფლისწულო მამულების წარმომადგენელთ ის აზრი გამოსთქვეს, რომ „კაბერნეს" უპირატესობა აქვს საფერავთან, მხოლოდ მოსავალი ცოტა ნაკლები იცისო.

თათბირი იმ დასკვნამდე მიდის, რომ კახეთში საჭიროა საფერავის გარდა კაბერნეც იმყნობოდეს საცდელად, მხოლოდ რქა-წითელ და მწვანის გარდა ევროპიული ჯიშისაც იმყნოს, რადგანაც ბაზარზე ასეთი გემოვნების ღვინის საჭიროვილი შესაძლებელია მუშტარი ადგილობრივ მოვიდეს და ასეთი ღვინო მოითხოვოს.

ამით გათავდა პირველი საკითხი და დღევანდელი კრებაც [illegible] საათზე დაიხურა. კრების დახურვამდე თავ. დ. ე. ჩოლოყაშვილმა სინანული გამოსთქვა, რომ ხვალინდელ კრებას ვერ დაესწრობა, რადგანაც კახეთის რკინის გზის გამო, პეტერბურგში უხდება საჩქაროდ წასვლა, მადლობა გარდაუხადა ყველა უწყებას და საზოგადოების წარმომადგენელთ და მემამულეთ, რომ ასე ხალისიანად გამოეხმაურნენ ქართულ სას.-სამეურნეო საზოგადოების მოწვევას და აქ მობრძანებით ყველამ თავისი ცოდნა და გამოცდილება [illegible] დაიშურა დღევანდელ თათბირისთვის, რომელიც კახეთის მეურნეობის წინსვლის თავდებიაო დაამთავრა თავისი სიტყვა.

დაიწყებული.

ფრინველების გამოფენა ქ. გორში.

(დასასრული *)

დ. რ. მაჭავარიანი. არ ვიცი რატომ არ მოუსურვებია ამ ექსპონენტს საკონკურსოდ გამოეფინა ქათმები. ბ. მაჭავარიანმა ერთმა პირველთაგანმა მოჰკიდა სიყვარულით ხელი მექათმეობას და ამანაც კარგად დააყენა საქმე. 1911 წ. გამოფენაზე დაჯილდოვებულია დიდი ვერცხლის მედლით. კონკურს გარეშე გამოუფენია ტიტველ-ფეხიანი ლანგშანის და პლიმუტროკის ჯიშის ქათმები. საკონკურსოდ გამოუფენია მხოლოდ პრიმუტროკის ჯიშის წიწილები და ჯილდოდაც მიუღია პატარა ვერცხლის მედალი.

ნ. მდივანი. გამოფენილი ჰყავს თეთრი კოხინხინის და მეგრული პლიმუტროკის ჯიშის ქათმები. დაჯილდოვებულია მიწის მომწყობ და მიწის მოქმედ მთავარ სამართველოს პატარა ვერცხლის მედლით.

მ. რ. ერისთავი და ე. დ. ერისთავის ასული. გამოუფენიათ ორპინგტონის, ლანგშანის, პლიმუტროკის ჯიშის ქათმები, ინდაურები, იხვები—პეკინური, რუანული, ეილსბური, ბატები სხვა და სხვა ჯიშისა. შავი ორპინგტონის და ინდაურის და ეილსბურის ჯიშის იხვისათვის საექსპერტო კომისიამ დაალჯილდოვა პატარა ოქროს მედლით. წინა წლების გამოფენაზე დაჯილდოვ. დიდი და პატარა ვერცხლის მედლებით.

მასწავლ. ნ. ლომაური. მეფრინველეობის მოყვარულთა წრეს შეემატებია წელს ახალი ექსპონენტი—ლომაური. გამოუფენია ვიანდოტის ჯიშის დედალ-მამალი ქათამი და მიწის მომქმედ და მიწის მომწყობ მთავარ სამმართველოს ქების ფურცელიც მიუღია.

დაჯილდოვებულია აგრეთვე ამიერ კავკასიის სამასწავლებლო სემინარია შავი მინორკის, იტალიანური თეთრი და სხ. ქათმებისთვის ვერცხლის მედლით; **კნ. ციციშვილისა** ბრინჯაოს მედლით კოხინხინის ჯიშის ქათმებისათვის; **დ. ერისთავი** დიდი ვერცხლ. მედლ. მოწმობით ლანგშანის ჯიშის ქათმისა და ფრანგული თეთრი ინდაურისთვის; გეიდემანი ბრინჯაოს მედლით მამალ „ბრამა" კოხინხინის ჯიშისთვის; გლეხი ალ. სეხნიაშვილი მიწის მომწყ. და მიწის მომქმედ მთავ. სამმართვ. ქების ფურცლით; სმირნოვი პატ. ვერცხლ. მედ. და ქების ფურცლით ალდიბირ ბექ მალამაევი. დარბაზში შესვლისთანავე მარცხნივ მოთავსებულია ბ. დუნინის ნაწარმოებნი ქათმის ფრთისაგან, ფრთის ყვავილები და სხვა. აქვე მოუთავსებიათ თიხის ჭურჭელი, ზეთის ფერადებით დახატული. სურა, ჭიქები, ქილები, ყვავილის ვაზა, ქოთნები, საფერფლეები და სხვ. ჭურჭელი დაუხატია ქ-ნ ენგელმანისას. ერთი ჩაფი დაუხატია ადგილობრივ სამოქ. სასწავლ. მეოთხე კლასის მოწაფეს ნ. ქელეხსაშვილს. როგორც ფრთის ნაწარმოებნი ისე ჭურჭელი დაჯილდოვებულია ქების ფურცლით. სასცენო ადგილზე სდგას „ინკუბატორი" ანუ ხელსაწყო იარაღი წიწილების ხელოვნურად გამოსაჩეკი. ინკუბატორი მომართულია და მნახველი თავის თვალ-წინ ჰხედავს როგორ იჩეკებიან უკრუხოდ წიწილები.

უამინდობისა გამო ხალხი ნაკლებად დაიარებოდა. კითხვებზე სიამოვნებით მაძლევდნენ პასუხს განყოფილების წევრნი დ. მაჭავარიანი და ვ. ენგელმანი. რა ზომებსა ხმარობთ მეფრინველეობის გასავრცელებლად ხალხში, ან აძლევთ თუ არა შეძლებას გლეხებს შემოვიდნენ უფასოდ და [illegible]

ენგელმანს ქართულად.—ჩვენ ყოველნაირადა ვცდილობთ მივაწოდოთ გლეხებს სწორი ცნობანი მექათმეობის შესახებ და ამ დარგს მეურნეობისას მათ შორის სიმპატია მოვუპოვოთ. გუშინ, 22 აპრილს, უფასოდ დავნიშნეთ შემოსვლა განსაკუთრებით გლეხებისათვის.—მომიგო მობაასემ, გამოვაცხადეთ კიდეც და იმედიცა გვქონდა ახლო-მახლო სოფლებიდან გლეხები მოვიდოდნენ, მაგრამ ჩვენს განზრახვას ამინდმა შეუშალა ხელი. წვიმდა, ამიტომ გამოფენაზე ხუთ კაცს არ შემოუყვია თავი. ახლო-მახლო სოფლის მემამულენიც დაინტერესდნენ შინაურ ფრინველების მოშენებით, ინახულეს გამოფენა, იყიდეს კვერცხები, მაგრამ გლეხებს ჯერ-ჯერობით ვერა გავაგონეთ-რა. ხომ იცით ჩვენს გლეხს დიდხან უნდა სცემო კისერში რომ პირჯვარი დააწერინო. ჩვენ მაინც ამას არ შევუშინდებით. ყოველნაირად ვეცდებით მეურნეობის ამ დარგს სოფელში წელი მოვამაგრებინოთ აი ეხლა ვცდილობთ მმოძრავ გამოფენის მოწყობას. კვირა-უქმე დღეს, გერისთობას, ყუსანეთობას, ზღუდრობას და სხვ. ამისთანა დიდ დღეობებში გავმართავთ გამოფენას ცხინვალში, მეჯვრისხევში, ხაშურში და სხვ. იქნება თავის თვალით რომ ნახონ—დარწმუნდნენ ჩვენი საქმის სარგებლობაშიო, დაამთავრა ბაასი ბ. ენგელმანმა. ნახულით და გაგონილით ნასიამოვნები გამოვედი გამოფენიდან. სიმპატიური მიზანი დაუსახია განყოფილებას. საჭიროა მხოლოდ პროვინციაში გამოფენის დროს რაც შეიძლება მდაბიო ენით აუხსნან საერთოდ მეურნეობის კარგად დაყენების და კერძოდ მეფრინველეობის მნიშვნელობა, ნაკლებ ფასში მიჰყიდონ გლეხებს კვერცხები, დაარიგონ ხალხში უფასოდ მდაბიოდ დაწერილი წიგნაკები, მიიმხრონ მღვდლები და სოფლ. მასწავლებელნი, რომ მაგალითი უჩვენონ გლეხებს კარგი ჯიშის ქათმის მოშენებით და სხ. დასასრულ ვუსურვებ გორის განყოფილებას მეტს ენერგიას, ნაყოფიერ შრომას და თვის წმინდა მიზნის სავსებით მიხწევას თვის სასახელოდ და ჩვენი ქონებრივად წელში გატეხილ მშრომელ ხალხის საკეთილდღეოდ.

გ. ანიძე.

თელავის პროგიმნაზია

თელავის ვაჟთა პროგიმნაზიის ისტორიას, არა მის დაარსებას, არამედ უთანხმოებას, ცალმხრივობას და განკერძოებულ მოქმედების აღწერას დიდი დრო უნდა და მთელი ფელეტონები დასჭირდება, მხოლოდ ისე მოეწყო მისი საქმე, რომ იგი ნახევარ იმ სიმპატიას აღარ იმსახურებს, რავდენადაც მის გახსნამდე.

მერე რა არის ამის მიზეზი? ამის ძებნა შორს არ წაგვიყვანს. შენობის დაჭერა. ის, თუ სად, რომელ მხარეს ყოფილიყო იგი. აი განუკურნებელი სენი ამ სასწავლებლისა, რომლის იარა უფრო ღრმავდება.

პროგიმნაზიას ინახავს თავად-აზნაურობა და ქალაქი. ამ უკანასკნელს პირველადვე ძველ-გალავანში მოსიევის შენობაში უნდოდა მოეთავსებინა, რომელსაც იმ დროს აშენებდნენ და ძრიელაც აჩქარებდნენ რომ მოესწროთ. პროგიმნაზიის მომწყობ კომიტეტის წევრთა უმრავლესობამ-კი—კნ. ვახვახიშვილის სახლები აირჩია. ამაზე შექმნა ერთი აურ-ზაური, ქაღალდების გზავნა აქეთ-იქით. სასწავლებლის სვე-ბედი ყველას დაავიწყდა და შენობაზედა ფიქრობდა. ბოლოს დანიშნეს პროგიმნაზიის ინსპექტორიც, რომელმაც კნ. ვახვახიშვილის სახლი ამჯობინა და დაიქირავეს კიდეც ორი წლის ვადით.

საქმე ის არის, რომ ვახვახიშვილის სახლები იმყოფება მთელი ქალაქის საუკეთესო ადგილას, ნადიკვრისკენ, თითქმის ყველა სახელმწიფო დაწესებულებათა და სასწავლებელთა შუაგულში და მათ შორის წმ. ნინოს ქალთა სასწავლებლის მახლობლად, რომელსაც მჭიდრო კავშირი აქვს, რადგანაც თითქმის ერთი და იგივე მასწავლებლები არიან ორგანვე. ადგილ მდებარეობით, გიგიენის მხრივ და ეზოს სიფართოვით ხომ შეუდარებელია და სხვ.

სამაგიეროდ მოსიევის სახლები ყველა ამ თვისებას მოკლებულია, და შორს, ძველ გალავანში იმყოფება; მდებარეობა ანტი-სანიტარულია, რაზედაც არსებობს ექიმთა კომისიის ოქმი და სხვა. ეზო რომ ეზოს სჯობდეს, სახლი სახლს და მდებარეობა მდებარეობას შესაძლებელია, მაგრამ საძლებელი ყოფილა, რომ ამისთვის ეროვნოლი ხასიათი მიეცათ და ასეც ლაპარაკობდნენ ქართველები და სომხები და ვის დარჩებოდა გამარჯვება.

ამ უთანხმოებას შედეგიც ცუდი მოჰყვა, ჯერ იყო მოქალაქენი არაფერსა სწირავდნენ და რაკი ეს გაიგეს, იძახდნენ შენობას საით დაიჭერთო და მაშინ ვნახოთო და ბოლოს სრულებითაც შესწყდა შემოწირულება.

ასე, წაღმა დაწყობილი საქმე უკუღმა დატრიალდა და პროგიმნაზიასაც ყველამ გული აჰყარა. ბევრს ხელ-მოწერილი ჰქონდა შეწირულებაზე, მაგრამ აღარ გადაუხდია; ასეა თუ ისე საკითხი გადასწყდა და ცოტა არ იყოს დავიწყებას მიეცა ეს საქმე.

ეხლა პროგიმნაზიის ცხოვრებამ ისევ წამოაყენა იგი და ძველმა წყლულმაც თავი იჩინა. ვახვახიშვილის შენობას ვადა მომავალ შემოდგომაზე გასდის, ახალ ვადით უნდა შეჰკრიდნენ და მოლაპარაკება გამართეს კიდეც, რომ ქალაქმა ისევ ის მოსიევის სახლები წამოაყენა და ათის წლით მუქთად შესთავაზა.

ჩვენი პატარა თელავი, თავის პაწია ბიუჯეტით, რომელსაც ათასი საჭიროება აქვს და ამისათვის მეტად ფრთხილად უნდა იხარჯებოდეს მოქალაქეთაგან წვითა და დაგვით მოკრეფილი ფული, პროგიმნაზიაზე ამოდენა თანხებსა ჰხარჯავს იმ დროს, როცა მცხოვრებთა დიდი უმრავლესობა პირველ დაწყებით სკოლებს მოკლებული უმეცრების წყვდიადში იმყოფება. სადა აქვს ამისი თავი ან შეძლება?!? ეს ცოტა გაუგებარია და კომენტარიებს ჩვენ აღარ გამოუდგებით, თუმცა ამაზე ბევრსა ლაპარაკობენ ქალაქში...

მხოლოდ ეს კი ცხადია რომ მოსიევის სახლები კარგა მოშორებით იმყოფება წმ. ნინოს ქალთა სასწავლებელზე, სადაც პროგიმნაზიის თითქმის ყველა მასწავლებელი ასწავლის და როგორ უნდა მოასწრონ ერთიდან მეორეში სიარული თუ არ ავტომობილით ან ჰაეროპლანით და თუ ამაებსაც ქალაქი შეიძენს თავისი ხარჯით, ამისი რა მოგახსენოთ.

ასეა თუ ისე ქალაქი ათი წლით მუქთად უთმობს და პროგიმნაზიის სამეურნეო კომიტეტსაც მიუღია და მოსწონებია სახლები, მხოლოდ თავ.-აზნაურობის წარმომადგენელი მარშლის მოადგილე არ დასთანხმებია და თავისი დასაბუთებული აზრი წარუდგენია სადაც ჯერ არს.

დ.

წერილი ს. ვანიდან.

(ქვემო—იმერეთი).

სოფ. ვანი მდებარეობს რიონ-გაღმით კუთხეში, ქუთაისიდან სამხრეთით 28 ვერსის დაშორებით. მდ. რიონზე უხიდობისა და ხეირიანი ბორნის მოუწყობლობისა გამო ქუთაისიდან მგზავრობა იმდენად არ ეხერხება, რამდენადაც დ. სამტრედიიდან, საიდანაც მიდი-მოდიან ყოველ დღე ეტლები 18 ვერსის მანძილზე. ვანი დიდი საზოგადოებაა, შესდგება 1500 კომლისაგან და რიონ-გაღმით კუთხეში ითვლება პირველ ადგილად, როგორც უფრო მისადგომი გზით, შემკული მდინარე—წყარო-ჭებით, ვაკე ადგილებით, ნაყოფიერი ჭალებით და სავაჭრო დაწესებულებებით. აქ იმართება პარასკეობით „ბაზრობა“, არის დუქნებ-მაღაზიები, არსებობს აფთიაქი და ექიმიც სცხოვრობს აქ.

კულტურული დაწესებულებით, როგორც სხვა სოფლები რიონ—გაღმით კუთხეში, ვანიც ჩამორჩენილია: აქ არსებობს მარტო ერთი ორკლასიანი სამინისტრო პირველ-დაწყებითი სასწავლებელი დაარსებული 1877 წლებიდან და ისიც ვანელებს უყურადღებოდ აქვთ დატოვებული ჯერ-ჯერობით; შესაფერისი შენობა სასწავლებელს, როგორც ამ საზოგადოებას შეჰფერის, არა აქვს; მოთავსებულია ძველ ფიცრულის შენობაში, გზის პირად, ეზოც არა აქვს საკმაო.

ქალებისათვის პირველ დაწყებითი სკოლა არა აქვთ და არც აქცევენ ყურადღებას ქალთა განათლებას.

სამკითხველო, თუმცა დაარსეს, მაგრამ მალე დაეხურათ, რადგან ხელმძღვანელებმა ვერ გამოიჩინეს საჭირო უნარი იმის მკვიდრ ნიადაგზე დასაყენებლად. სასწავლებლის მახლობლად ვანელებს ჰქონდათ სოფლის სამმართველო, რომელიც, როგორც სკოლა, მოთავსებული იყო ძველ შენობაში; გასულ წელში შენობას ცეცხლი გაუჩნდა და დაიწვა; ამ შემთხვევას უნდა მივაწეროთ ის გარემოება, რომ ეხლა ვანელებს განუზრახავთ ააგონ [illegible] შენობა სამმართველოსათვის. თაოსნობა ამის შესახებ ეკუთვნის დღევანდელ ვანის ბოქაულს ნიკო ლოლაძეს, რომელიც რამდენიმე თვეა რაც იქ მსახურებს და უკვე დაიმსახურა საზოგადოების ყურადღება. ამასთან ერთად მან განიზრახა საფოსტო განყოფილების დაარსება ს. ვანში და კეთილად დააგვირგვინა. ხალხმაც შეიგნო საჭიროება ასეთი დაწესებულების დაარსებისა და დაადგინა განაჩენი შეიტანოს ერთდროულად ხაზინაში ფოსტის დასაარსებლად 7,000 მანეთი; სამი წლის განმავლობაში საზოგადოებამ უნდა მისცეს ფოსტას ბინა უფასოდ, რისთვისაც დაადგინეს სოფლის სამმართველოს შენობა აშენდეს ორ სართულიანი, ქვედა სართულში მოთავსდეს სამმართველო და ზედა სართულში საფოსტო განყოფილება; სამი წლის შემდეგ კი მთავრობა ქირას გადიხდის საზოგადოების სასარგებლოდ; შენობა დაჯდება 6,000 მანეთად.

ბოქაულმა ნ. ლოლაძემ ჩამოიარა აგრედვე თავად-აზნაურობა, ტობანიერის და დვალიშვილების საზოგადოება და ყველას სთხოვა ფულით ერთდროული დახმარება ხელის მოწერით; ამგვარად ის აგროვებს ხელის მოწერით 4,000 მანეთს, დანარჩენს კი გლეხობა და ვანის ვაჭრები კისრულობენ. ამ დღეებში ბოქაული ნ. ლოლაძე ქუთაისიდან ინჟინერს წაიყვანს ხარჯთ-აღრიცხვის შესადგენად და შენობაც გაიცემა ასაშენებლად იჯარით. კარგს იზამენ ამ საზოგადოებიდან გასული ინტელიგენტები და შეძლებულნი პირნი თუ თანაუგრძნობენ ამ კეთილ საქმეს და ნივთიერ დახმარებას აღმოუჩენენ საზოგადოებას თავიანთი წვლილის მოწოდებით. საჭიროა აგრედვე, რომ ამაღლების და საპაიჭოს საზოგადოებებმაც, რომლებსაც ვანი ახლავს 5—6 ვერსის მანძილზე, მიაწოდონ რამოდენიმე ასი მანეთი თავის მეზობლებს. განზრახულია, რომ ფოსტამ დაიწყოს მოქმედება პირველ სექტემბრიდან ამა წლისა, რომელიც ივლის დ. სამტრედიიდან.

ამის შემდეგ ვანელებმა უნდა მიიღონ ზომები და ააგონ ხეირიანი შენობა ორკლასიანი სასწავლებლისთვის, მოიპოვონ ადგილი სამეურნეო განყოფილებისათვის, დაარსონ პირველდაწყებითი სასწავლებელი პროფესიონალური განყოფილებით ქალთათვის და გახსნან წიგნთ საცავ-სამკითხველო. ყოველივე ეს მათ ადვილად შეეძლებათ, თუ კი მოინდომებენ და მოთავე ხალხს დაუჯერებენ. ბევრს დაეხმარებათ მათ სახალხო განათლების სამინისტროც.

ლადო ბზვანელი.

ერწო-თიანეთის ამბები

წელს აქეთ ზამთარი ისე გავიდა, რომ ზამთრობა არც კი ეთქმოდა; სამაგიეროდ გაზაფხულმა სულ ამოგვაშხამა, და აღდგომის დღეებიც სასტიკი წვიმიან-სიცვიანი დაგვიდგა. აპრილის რვაში, თიანეთში და მის ახლო-მახლო სოფლებში, ხორხოშელა მოვიდა. ბუნებამ ესეც არ გვაკმარა და რაც ზამთარში თოვლი დაგვაკლდა, ეხლა შეგვისრულა. ცხრა აპრილიდან დაწყებული თოთხმეტამდე სულ თოვდა. საქონლის საკვები აღარ იშოვება, ხალხი ძლიერ შეაწუხა საქონლის უსაჭმელობამ. ხეხილი რაც გამოწეული იყო, თოვლმა და სიცივემ ძლიერ დააზარალა. ჯეჯილებს ჯერ-ჯერობით კაი პირი უჩანს. ჯერ ისევა ცივა.

ვერა ეშველა-რა აქეთკენ სამკურნალოს გახსნას. თითქმის სამი წელიწადია, ხან ერთი სოფლისკენ და ხან მეორისაკენ იშვერენ ხელს, აქ უნდა გაიხსნასო, მაგრამ, საქმის განხორციელებას კი არაფერი ეშველა. ექიმები თიანეთში ერთის მაგივრად ორი გვყავს, მაგრამ სამწუხაროდ, ჩვენი თიანეთის მხრის გლეხობა, სოფ. სვიმონიანთხევში მცხოვრებს ისაკა დალაქს უფრო ეტანებიან, ვიდრე ექიმებს. რატომ ექიმს მოიწვევთო? გლეხი გიპასუხებთ: ექიმი ფეხის ქირას ბევრსა გვთხოვს და არ შეგვიძლია; დალაქი კი, ერთი მანეთის ფეხის ქირის მიცემაზედაც კი კმაყოფილი გვიხდებაო. მართლაც, ამ ისაკა დალაქს, აუარებელი მუშტარი ჰყავს; თუმცა სისხლის გამოშვების მეტი, ექიმობისა ამას არა გაეგებარა...

ამას წინედ სოფ. კველიანში მცხოვრების წიკლაურის ჯვარდაწერილი ცოლი გაჰყვა სოფ. მაგრანეთში მცხოვრებს გლეხს ნადირაშვილს. წიკლაურმა, ეს შეურაცხყოფა იწყინა, დაუწყო ძებნა, შეხვდა ერთ დღეს თავისი ცოლის გამტაცებელს და ხანჯლით ცხვირი და ყური ჩამოაჩიხა. ამის გამო წიკლაური დაიჭირეს და თიანეთში მოსამართლესთან რომ მიიყვანეს. ცოლიც იქ დახვდა. გააფითრებული წიკლაური მივარდა თავის ცოლს და კბილით ცხვირი მოაკვნიტა. წიკლაური სატუსაღოში ჩასვეს. სატუსაღოდან წიკლაური გამოიქცა, წავიდა, თავის სოფელ კველიანში და იქ თოფით თავი მოიკლა.

ქართველი ოსებში ნამყოფი.

საარჩევნო სამზადისი
რუსეთში

ოდესის მონარქისტული ორგანიზაციები თხოულობენ, რომ ებრაელები ცალკე საარჩევნო კურიად გამოჰყონ. ერთხელ ასეთი შუამდგომლობა ადესის მონარქისტებმა კიდეც აღძრეს, მაგრამ უარი მიიღეს.

უკვე საბოლაოდ შესდგა პროგრესისტთა პარტიის ცენტრალური საარჩევნო კომიტეტი. ორის განყოფილებისაგან შესდგება: პეტერბურგისა და მოსკოვისა. კომიტეტის თავმჯდომარედ არჩეულია სახელმწიფო სათათბიროს წევრი ნ. ნ. ლვოვი,

ხალხური ზღაპრები
მტარვალი მეფე.

(დათიკო გულდედავასაგან გაგონილი) ჩაწერილი ი. არ—ძისაგან.

ერთ დროში სცხოვრობდა მეტად მდიდარი კაცი. ჰყავდა ისეთი ლამაზი ქალიშვილი, რომ მაზედ ულამაზესი მთელ დედამიწის ზურგზე არ მოიძებნებოდა. ბევრი ყმაწვილის გული ააძგერა, მაგრამ ამაოდ. მისი გული მიუკარებელი იყო. ქალის სილამაზის ამბავი მიუვიდა ერთ სახელმწიფოს მეფეს. ამ მეფეს ჩვეულებათ ჰქონდა ყოველ სადილ-ვახშამზე ეჭამა ქალიშვილის ძუძუ. როდესაც სცდილობდა რომელიმე ქალიშვილის დამორჩილებას, ეფიცებოდა ქმრობას, რომ როგორმე სასახლეში შეეტყუებინა. იქ კი, წვალების შემდეგ, მოჰჭრიდა ორივე ძუძუს. ქალს კი გადააგდებდა ასეთი განწირულებისათვის დანიშნულ ორმოში.

გაიგო თუ არა, რომ ამა და ამ ადგილას ასეთი ლამაზი ქალი არისო, წამსვე შეუდგა მაზე ზრუნვას თუ როგორ ჩაეგდო ხელში. ბოლოს გადაწყვიტა, იმ ქალაქში სადაც ის ქალის ცხოვრობდა გაეხსნა ძვირფას ფარჩეულობის სავაჭრო მართლაც გახსნა ისეთი სავაჭრო. რომ იმ ახლო მახლოს უკეთესი არ მოიპოვებოდა. რა გინდა სულო და გულო, იქ რომ არ იყო. ქალიშვილს ჩასწვდა ყურში, რომ ჩამოსულა ვიღაც ვაჭარი ძვირფასი ნივთ-საქონლით და მეტად ლამაზიც. აუხირდა მამას წაყოლოდა იქ სავაჭროდ. მამაც დასთანხმდა. ივაჭრეს რამოდენიმე ათასი მანეთისა. ბოლოს სთხოვეს ვაჭარს ერთად შეეკრა ნავაჭრი. ვაჭარმა მოახსენა: თქვენ მიბრძანდით და ჩემის ხელით გაახლებთ ნავაჭრსო. მამა და ქალიც დასთანხმდენნ. საღამოს ჟამს ვაჭარი მივიდა ნავაჭრ საქონლით. მასპინძლებს ძლიერ გაუხარდათ სტუმრის მისვლა. გულუხვად გაუმასპინძლდენ. ამ რიგათ გაჩაღდა მათ შორის ნაცნობობა, თითქმის დაახლოვდენ კიდეც. ვაჭარი არაფერს არა ჰზოგამს რომ რითიმე მოისყიდოს ლამაზის გული, ამისათვის მიჰართა ძვირფასი საჩუქრების საშუალებას, რომლებითაც უხვად აჯილდოვებს მშვენიერს. ყოველივე ამან გაჭრა და მათ შორის გაჩაღდა მიჯნურობა. ქალს გაგიჟებით შეუყვარდა ცრუ-ვაჭარი. ვაჭარი ბოლოს გამოუტყდა თავის ვინაობაში და უთხრა: ვაჭრობა შენმა სიმშვენიერემ დამაწყებინა. ვცდილობდი ჩემი გამხდარიყავ და რაკი საწადელს მივახწიე, ბედს არ ვემდურიო. ქალს უფრო შეუყვარდა რაკი გაიგო რომ მისი მიჯნური უბრალო ვაჭარი კი არა, მთელი სახელმწიფოს ბრძანებელი ყოფილა.

ვაჭარმა სთხოვა ქალს. სამი დღით წავალ ჩემს სამფლობელოში, დავბრუნდები და ჯვარი დავიწეროთო. ქალმა დასტური მისცა, ძლიერ ემძიმებოდა მისი დაშორება.

ყოველივე ეს მამის შეუმჩნევლად ხდებოდა. ვაჭარი წავიდა თუ არა, ქალმა ვერ მოითმინა და მეორე დღეს მხლებლებით დაედევნა. ბევრი სიარულის შემდეგ, მიადგა საქმროს სასახლეს. მხლებლები უკან დააბრუნა და თითონ შევიდა ეზოში.

ეზოში არავინ შეხვედრია. შევიდა სახლში შეიხედა პირველ ოთახში არავინ იყო, მეორეში, მესამეში, მეოთხეში და ასე ამ ნაირად ოცი ოთახი გაიარა და სულიერი არსება ვერა ნახა. მეოცდაერთე კარები რომ შეაღო, ნაცნობ ქალის სახე წარმოუდგა თვალ წინ. ოთახში მყოფი ქალმა იცნო. შეჰკითხა და უთხრა: საცოდავო, შენ მაინც რამ მოგაგდო აქაო?—მე კი ჩემს საქმროსთან მოვედი, მაგრამამ შენ რა გინდა აქაო?

დატყვევებულმა ქალმა მიუგო მალე თავს უშველე და წადი აქედან თორემ სიკვდილი არ აგცდებაო, ხვალ ორივე ძუძუს მოგაჭრიანო. მე ამდენხანს მომკლავდენ მაგრამ მტარვალი ერთი დღით ქორწილში წავიდა და ამაღამ აუცილებლივ მოველი სიკვდილსო.

თურმე ნუ იტყვით, ის ქალი ყოფილა ასული იმ ქალაქის უფროსის, რომელშიაც სცხოვრობდა ჩვენი ლამაზი და ცრუ ვაჭარი. ისიც ისე შეაცდინა და თავისთან წაიყვანა.

ქალიშვილიც შეწუხდა ძლიერ. დაბრუნებაც შეუძლებელი იყო, რადგან მხლებლები გაუშვა და მასთან უკვე ღამდებოდა. სად უნდა წასულიყო. ისევ არჩია სასახლეში დარჩენა. შევიდა მეფის საწოლ ოთახში და საწოლის ქვეშ შეძვრა.

ამ დროს მეფეც მობრძანდა თავისი მხლებლებით შექეიფიანებული. შეიყვანეს ოჯახში და ტახტზე დასვეს.

უბრძანა ვეზირებს: გამოეყვანათ დამწყვდეული!

ვეზირებმა ფიცხლად შეასრულეს მეფის ბრძანება და მიჰგვარეს შეკრული ქალი.

მეფემ ამოიღო ხმალი და წამება დაუწყო ხმლის წვერით. შემოუქნია ხმალი, ქალმა ხელი შეიფარა. ხმალი მოხვდა ნეკზე და წააგდებინა. ნეკი შევარდა საწოლ ქვეშ. იქ დამალულმა ქალიშვილმა აიღო და ჩაიდვა ჯიბეში.

რადგან მეფეს იმ ღამისთვის ჰქონდა სათადარიგო ძუძუები, უბრძნა, ქალი გაეყვანათ და დაემწყვდიათ; თითონ კი დაითხოვა ყველა დ დაწვა დასაძინებლად. მის მაგალითს მისმა მცველებმაც მიჰბაძეს და ყველა ღრმა ძილს მიეცა.

ქალიშვილი სიფრთხილით გამოვიდა საწოლ ქვეშიდან გავიდა გარედ. მის და სამწუხაროდ გასავლელი დარაჯებით იყო სავსე. დარაჯებს თუმცა ეძინათ, მაგრამ გასვლა მაინც შეუძლებელი იყო, რადგან იატაკზე ფეხის დასადგმელიც ცარიელი ადგილი არ იყო. მთელი იატაკი მძინარე დარაჯებს დაეკავათ. ქალმა გაიფიქრა: სიკვდილი მაინც არ ამცილდება და ისევ სჯობს საცდელი ვცადოო. სიფრთხილით გასავალ კარებისკენ გადააბიჯა ფეხი. რომ გადუარა ტანზე მძინარე დარაჯებს, მათ გაიგეს მაგრამ დაღალულებმა ძილს თავი ვერ წაართვეს, მასთან, რაკი გარეშე არავინ ეგულებოდათ სახლში იფიქრეს, ჩვენიანი იქნება ვინმეო.

ამ რიგად ქალი დაუსხლტა დარაჯებს ხელიდან. ასევე სიფრთხილით გაირბინა ეზო და გაჩნდა ქუჩაში.

იქ კი რაც ძალი და ღონე ჰქონდა მოკურცხლა.

რაკი გარედ გასულს ბევრი ხანი დააგვიანდა დარაჯებს მის ვინაობაში ეჭვი შეეპარათ. ფიცხლავ წამოდგნენ, დაიარეს ყველა ოთახები, მაგრამ ყველაფერი თავთავის ადგილას იყო.

მოახსენეს მეფეს რაც ნახეს. მეფემ ყველა მხარეზე შიკრიკები დაგზავნა.

ქალს ძალამ უღალატა და სადაც იყო შიკრიკებიც წამოეწეოდენ. შორი ახლო შეამჩნია რომ ერთ კაცს თივით დატვირთული ურემი მიჰქონდა. მივიდა მგზავრთან, აუხსნა თავისი მდგომარეობა და სთხოვა თივაში დაემალა. მეურმე სიამოვნებით დასთანხმდა, რადგან ბევრი საჩუქარი აღუთქვა.

იღბალზე მეურმეს თივა იმ ქალაქში მიჰქონდა, სადაც ქალის მამა სცხოვრობდა. არ გაუვლია ბევრ დროს, რომ მდევარიც გამოჩნდა; მეურმეს შეეკითხნენ ხომ არავინ შეგხვედრია საეჭვო მგზავრი? მეურმემ უარი მოახსენა. გადურჩა ქალი.

მეურმემ მიიყვანა მშვიდობიანად მამის სახლში. იქ ქალმა უხვად დააჯილდოვა გლეხი და გაისტუმრა.

ცოტა ხნის შემდეგ ქალმა სთხოვა მამას, გაემართა დიდი მეჯლისი და სხვა სტუმართა შორის დაეპატიჟნა ცრუ-ვაჭარიც. მამაც ასე მოიქცა. დაპატიჟებულთა რიცხვში იყო იმ ქალის მამაც, რომელიც დატყვევებული ჰყავდა ცრუ-ვაჭარს.

როდესაც ყველანი შეიკრიბენ ქალი წამოდგა და მოჰყვა ნახულსა და გაგონილს: თავისი სიტყვის დასამტკიცებლად ამოიღო ჯიბიდან ქალის ნეკი ბეჭედით და უჩვენა მამას. მამამ იმ წამსვე იცნო საბრალო შვილის ნეკი და მასზე წამოგებული ბეჭედი. ვაჭარი მიხვდა, მისი საქმე ცუდად იყო, მაგრამ რა გზა ჰქონდა გაპარვა არ [illegible] შეეძლო, [illegible] უნდა გაჩერებულიყო. [illegible] ხალ-ხმა [illegible]

სხვა და სხვა ამბავი

„გვირილობა“ დღეს ჯერ-ჯერობით შეგროვილა: მოსკოვში 132,4[illegible] მანეთი, პეტერბურგში შეგროვი[illegible] 88,134 მანეთი, კიევში 34,036 მა[illegible]თი, ბერდიჩევში 4,079 მანეთი, პრო[illegible]სკუროვში 1,858 მანეთი, კურსკ[illegible] 8,060 მანეთი, ბაქოში 15,000 მანე[illegible] ეკატერინოდარში 13,928 მანეთ[illegible] ბათომში 4,700 მანეთი, სიმბირს[illegible] 4,470 მანეთი, პსკოვში 5,109 მანე[illegible] კოვნოში 5,500 მანეთი, სიმფერ[illegible]პოლში 7,500 მ., ბახჩისარაისში 1[illegible] მ., ტულაში 5,997 მ., კოლომნ[illegible] 3,671 მ., ბელევში 900 მანეთი.

პსკოვში უტოჩკინი აფრენილა, [illegible]გრამ ჰაეროპლანი მიწას დასჯახ[illegible] და გატეხილა. თვითონ უტოჩ[illegible] უვნებლად გადარჩენილა.

რომანოვების გვარეულობის [illegible] წლის საიუბილეიო დღე, 1913 წ[illegible] 21 თებერვალი, უქმე დღეთაა [illegible] ცხადებული.

ამბობენ, ბ. ა. სუვორინი, რომ[illegible] საც პოლკოვნიკმა მიასოედოვმა [illegible] ქმედებით შეურაცხყოფა მია[illegible] ცილინდრის გაფუჭებისთვის [illegible] მართლის წესით ერთს მანეთს [illegible]ვისო.

ხმები დადის, როგორც „უ[illegible]როსია“-ს ატყობინებენ, შინაგან [illegible] ქმეთა მინისტრის მაკაროვის გა[illegible]გომა გადაწყვეტილიაო. ეხლა[illegible]ტომ არ გადააყენეს, რომ არ [illegible]ქრონ, საზოგადოებრივ აზრს [illegible] მორჩილენო.

ნიუ-იორკში სუფრასისტკებს ([illegible]თა თანასწორობის მომხრეთ) [illegible] დემონსტრაცია გაუმართავთ.

ოსმალეთის ავ-კარგი.

(საკუთარ კორესპონდენტისაგან).

ჯერედ გაუთავებელმა ომმა [illegible] ცვლილებანი მოახდინა ოსმ[illegible] აზროვნებაში. დეცენტრალის[illegible] აზრების განვითარების მაგიერ[illegible] დათან ცენტრალისტური [illegible] ლება ძლიერდება. იტალიასთან[illegible] შიგნით რეაქცია გააძლიერა.

შარშან თუ არაბეთი აჯანყ[illegible] დამოუკიდებლობას თხოულ[illegible] დღეს, იტალიის ტრიპოლისში [illegible] მოსევის წყალობით, ოსმალეთ[illegible] უსისხლხორცდა და თითქოს [illegible] კი ახსოვს თავისი მოთხოვნილ[illegible]

საზოგადოდ ომის დაწყები[illegible] შინლად გაძლიერდა აზრი მთლ[illegible]ბის დაცვისა. ამით სარგებლობ[illegible]ვრობა და აძლიერებს რეა[illegible] სურს გააფართოვოს მეფის უ[illegible] და ამ რიგად შეასუსტოს კ[illegible] ტუციის დემოკრატიული დე[illegible] ბანი.

გუშინდელი რევოლიუციო[illegible]ბი, რომლებიც დღევანდელ [illegible] რობას სათავეში უდგანან—[illegible] უფლების გაძლიერებას ემხ[illegible] და ამას იმით ასაბუთებენ, რო[illegible] ლეთს სჭირია ძლიერი მთა[illegible] სჭირია მაგარი ხელი, რომ გა[illegible] ამდენ შინაურ და გარეშე მტ[illegible] რასაკვირველია, ამ სიტყვებ[illegible] დიდი გასავალი აქვს; რადგანა[illegible]ვრობა ახალი თაობისაა, ი[illegible] აბდულ-ჰამიდის დესპოტიზმის [illegible] ნადგურებელი, ის არის პ[illegible] მერცხალი გაზაფხულისა და [illegible] სიკეთის ჩამდენს ადვილად შ[illegible] ხალხის მოტყუება.

ახალგაზრდა ოსმალებმა [illegible] ოსმალეთი დაღუპვისაგან, [illegible] დეს ოსმალეთი უფლებრივ [illegible] მწიფოდ, მაგრამ სამწუხაროდ[illegible] ლომდე არ მიჰყვებიან თავის[illegible] დაწყებულ საქმეს! ითთაათის[illegible] თობის და პროგრესის) პარტი[illegible] მელიც 1909 წელს წინაამდეგ[illegible] სულთნის უფლების გაძლიე[illegible] დღეს, როცა მმართველობა [illegible] აქვს და სულთანიც მისი ს[illegible] იარაღია, იბრძვის უკანას[illegible] უფლების გასადიდებლად.

მოგეხსენებათ პირველი პა[illegible]ტი დაითხოვეს იმიტომ, [illegible] მოიწონა მთავრობის საზრი[illegible]ტი) კონსტიტუციის ძირითა[illegible] ნის მე-35 თავის შეცვლისა, [illegible] ძალითაც სულთანს, სენატი[illegible] კითხავად, უფლება არა აქვს [illegible] მენტის დათხოვნისა.

ყოველივე ეს წარსულია, [illegible] ბულია, ახლა მომავლისკენა [illegible]

ოსმალეთ-იტალიის ომი

დეპეშები

ჩინეთის რესპუბლიკა

დეპეშები

ირლანდიის ავტონომია

ბუქაროვისა და მიასოედოვის დუელი.

დეპეშები

(დეპეშათა სააგენტოსი)

ს ა ზ ღ ვ ა რ - გ ა რ ე თ.

28 აპრილი.

რ უ ს ე თ ი

თეატრი და ხელოვნება

წერილი რედ. მიმართ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

აკაკი არეშიძესაგან. საშა კვიტაშვილისაგან, სამსონ გ. ცენტერაძისაგან, სვიმონ პ. ფირალაშვილისაგან, ქ-ნ ნინო ტყეშელაშვილისაგან, ნინო სვ. ასულის ყიფიანისაგან, ნიკოლოზ ყიფიანისაგან, ვარლამ ნარჩომაშვილისაგან, ანდრია გეგელაშვილისაგან, რ. ნაცვლიშვილისაგან, მიხეილ კალანდარაშვილისაგან, კ. ქარუმიძისაგან, კ. ხუჭუასაგან, მ. რამიშვილისაგან, დათიკო ლანდიასაგან. თედორე ნეიფაროვისაგან 30 კ., ემელიანე ვ. გოცირიძისაგან 30 კ.; თითო აბაზი: ქ-ნ ელენე ადამიძის ასულისაგან, მიხეილ დოლაბერიძისაგა, დ. თედეშვილისაგან, კ. ახვლედიანისაგან, ეგნატე მიმინოშვილისაგან, ი. ტაბლიაშვილისაგან. სულ 51 მ. 90 კ.

სიმონ ქვარიანი.

რედაქტორ-გამომცემელი ნ. კურდღელაშვილი.

გამოსადეგი ცნობა

მატარებელთა მიმოსვლა (საზაფხულო).

(დრო აღნიშნულია ტფილისის საათით).

ტფილისიდან გადის.

ბაქოსაკენ: ჩქარი მატარ. № 2, პლაცკარტით დილის 10 ს. 8 წ. **საფოსტო** № 4, ღამის 12 ს. 10 წ. **სახალხო** № 6, ნაშუადღ. 2 ს. 44 წ. **ნარევი** მე- V კლ. ვაგ. ან მე-III, დილის 4 ს. 37 წ.

ბათუმისაკენ: ჩქარ. მატ. № 11, პლაცკარტით ღამის 10 ს. 44 წ. **საფ.** № 3. დილ. 9 ს. 41 წ. **სახ.** № 5, საღ. 6 ს. 36 წ. **ნარევ.** მე-IV ან მე-III კლ. ვაგ. დილ. 6 ს. 18 წ.

ბორჯომისაკენ: სახ. № 7/8 დილ. 7 ს. 58 წ. **სახ.** № 9/10 ნაშუადღ. 3 ს. 5 წ.

მცხეთაში: სააგარაკო მატ. № 77 ა**, ნაშუადღ. 3 ს. 55 წ. **სააგარ. მატ.** № 77 **, დილ. 8 ს. 45 წ.

ჯულფისკენ: საფოსტო № 74/75 ღამის 12 ს. 40 წ.

ერევნისაკენ: სამგზ. და **საბარგო მატ.** № 78/79, მე-II და მე-I კლ. ვაგონ., საღ. 7 8 წ. **სახ.** და **საბარგ. მატ.** № 109/104 I—II კლ. ვაგ. დილ. 1 ს. 28 წ.

ტფილისში მოდის.

ბაქოდან: ჩქარ. მატ. პლაცკარტ. № 1, საღ. 9 ს. 56 წ. **საფ.** № 3, დილ. 8 ს. 41 წ. **სახ.** № 5, ნაშუადღ. 5 ს. 51 წ. **ნარ.** მე-V ან მე-III კლ. ვაგ. № 107, დილ. 4 ს. 56 წ.

ბათომიდან: ჩქარ. მატ. პლაცკ. № 12, დილ. 9 ს. 18 წ. **საფ.** № 4, საღ. 11 ს. 15 წ. **სახ.** № 6, ნაშუადღ. 1 ს. 59 წ. **ნარ.** მე-V ან მე-II კლ. ვაგ. № 106, ღამ. 3 ს. 40 წ.

მცხეთიდან: სააგარაკ. № 76 ა*, საღ. 8 ს. 28 წ. **სააგ.** № 76 **, ნაშუადღ. 1 ს. 28 წ.

ბორჯომიდან: სახ. № 9/10 საღ. 9 ს. 8 წ. **სახ.** № 7/8, დილ. 7 ს. 8 წ.

ჯულფიდან: საფ. № 72/73, დილის 7 ს. 26 წ.

ერევნიდან საქონ. და **სახ.** № 80/81, შუადღის 12 ს. 48 წ. **საქონ.** და **სახ.** № 110/111, ღამ. 8 ს. 33 წ.

ქალაქის საავადმყოფოები

მთავარი—მუხრანის ქუჩა, 9.

ავლაბრისა—კახეთის ქ. № 15.

ხარფუხისა—ვორონცოვის ქ. 55.

კუკიისა—ჩერქეზიშვილისა, 1—18.

დიდუბისა—საგურამოს ქ. 5.

ქალაქის საბჭოს ექიმები მოვალენი არიან ღარიბ მცხოვრებთ უფასო საექიმო დახმარება აღმოუჩინონ ქალაქის საავადმყოფოებში და თვითონ ავადმყოფის ბინაზედაც (ყოველმა თავ-თავის უბანში), თუ უბრალო ექიმი დილის 11 საათამდე მოიწვიეს, ვალდებულია იმ დღესვე ინახულოს ავადმყოფი, გარდა საჩქარო შემთხვევებისა, როცა დახმარება დაუყოვნებლივ უნდა მისცეს.

სასანიტარო ექიმები

უბნები: 1, 2—9 **პ. ფომინა-ოსიპოვისა** (ვაკეში, საკუთარი სახლი, ტელეფ. 461).

მე-4 და რუსის ბაზარში **ქრ. ლ. ქალანთაროვი** (სოლოლაკი, ამაღლების ქ. 8, 517).

5—6 **ი. მ. ზაბლუდოვსკი** (გრიბოედოვსკი, 10. ტელ, 645).

10, 11—12 **ვ. ა. მირაქოვი** (მიხეილის ქ., 174 ტელ. 327).

7—8 **გ. თ. ნათიშვილი** (ვორონცოვის ძეგლთან, მონუმენტნი შესახვ. 5. ტელ. 487).

სასურველია, თვითონ მცხოვრებლები დაგვეხმარებოდნენ სასანიტარო წესიერების შენახვაში და სადაც-კი ამ მხრივ უწესობას შეამჩნევენ—სახლებში თუ სხვა ადგილებში სასანიტარო მოთხოვნილებათ არღვევენ, ცუდს საჭმელ-სასმელს აკეთებენ და ჰყიდიან და სხ.—დაუყოვნებლივ ზემოდ დასახელებულ ექიმებს აცნობონ, წერილობითი განცხადებები ყველას შეუძლიან გარდასცეს ქალაქის სავაჭრო პოლიციის კანტორებში: ვერის მოედანზე. რუსის ბაზარში, თათრის მოედანზე, კახეთის მოედანზე, ავლაბარში რიყის ქუჩაზე, 14, ელისაბედის ქუჩა 56 და მალაკნის მოედანზე.

უფასო საექიმო დახმარება

ქალაქის საბჭოს ექიმები.

უბნები

1—2 **გ. ა. გედალინი** (სდგას ვერაზე, ოლგის ქუჩა, 22. ტელეფ. 592).

3—4 **მ. ი. შავერდოვი** (ფეთხაინის აღმართზე, 1, ტელ. 619).

5—6 **ტ. მ. თათეოსიანი** (ველიამინოვის, 4, ტელეფ. 680).

6—7 **შ. ა. მიქელაძე** (ავლაბარში, კახეთის ქ., 1, ტელ. 816).

8—9 **ნ. დ. ხატისოვი** (კუკიაში, ნიკოლოზოვის ქ. 7, ტელ. 715).

10, 11—12 **ა. ი. შჩერბინინისა** (დიდუბეში, საგურამოს ქ. 5. ტელეფ. 715)

გემების მიმოსვლა

საზაფხულო შავზღვასა და კასპიის ზღვაზე

რუსეთის სავაჭრო-სანაოსნო ამხანაგობისა

ბათომიდან გადის:

საფოსტო № 2. რომელიც ყველა ნავთსადგურებში შეივლის, 26 აპრილს, ხუთშაბათს ღამე 12 ს. გემი ვ. კ. „კსენია".

1 ირგვლივ მოსიარულე, სამშაბათ ღამე 12 ს. 30 წ. ყველა ნავთსადგურებში შეივლის, **2 ირგვლივ მოსიარულე** ხუთშაბათს ღამის 12½ ს. პირდაპირი ბათომ-ყირიმისა, შაბათ ღამ 12½ საათზე გაუვლის სოხუმს, გაგრას, სოჩას, ტუაპსეს, ნოვოროსიისკს, ფეოდოსიას, იალტას, სევასტოპოლსა და ევპატორიას.

სამგზავრ. გემები ყველა ნავთსადგურში შემვლელი ორშაბათობით 12 ს. დღისით და შაბათობით დღის 12 საათზე. დაწვრილებითი ცნობანი შეიძლება მიიღოთ **ტფილისში** ველიამინოვის ქუჩაზე № 18. **ტელეფონი № 11.** იქვე იყიდება სამგზავრო ბილეთები და საქონელი, ბარგის ჩაბარება და დაზღვევა იქ შეიძლება.

სანაოსნო ამხანაგობა კავკაზი და „მერკური"

ბაქოდან გადის:

ასტრახნისკენ კვირაობით, ორშაბათობით, სამშაბათობით, ხუთშაბათობით, პარასკევობით და შაბათობით შუადღის 12½ ს.

კრასნოვოდსკში ყოველდღე საღ. 8 საათ.

ასტრაში ხუთშაბათობით საღამოს 6 საათ.

ლენქორანში ორშაბათობით საღ. 6 საათ.

ენზელში (პირდაპირი ჩქარი) სამშაბათობითა და პარასკევობით საღამოს 6 საათზე.

კრასნოვოდსკსა, ჩიკიშლიარსა, ასტრაბადსა, მეშედესერეს ხუთშაბათობით საღამოს 8 საათზე.

მტკვრისაკენ კვირაობით, სამშაბათობით ხუთშაბათობით და პარასკეობით საღამოს 6 საათზე.

ბაქოში მოდის:

ასტრახნიდან ყოველდღე საღ. 8 საათზე.

კრასნოვოდსკიდან ყოველდღე დილის 6 ს. 45 წ.

ასტარიდან ხუთშაბათობით საღ. 6 საათ.

ლენქორანიდან ხუთშაბ. დილის 8 საათ.

ენზელიდან (პირდაპირი და ჩქარი) პარასკევობითა და ორშაბათობით დილ. 1 ს.

მეშედერესიდან, ასტრაბადიდან, ჩიკიშლიარიდან და **კრასნოვოდსკიდან** სამშაბათობით დილის 6 ს. 45 წ.

ყოველგვარი ცნობანი, რკინის გზის ბილეთი და პლაცკატები საქონლის გაგზავნისა თუ დაზღვევის საქმე იკითხეთ **ტფილისში** ერევნის მოედანზე № 3. „**კავკაზ ი მერკური**" ტელ. 682.

განცხადებანი

იძლევა იჯარით

კახინაურის ა გ ა რ ა კ ი, „სალორიაში", **ქ. ქუთაისში**, რომელიც შეიცავს ექვს დესეტინამდე მიწას, გამოსადეგს საბოსტნედ.

დაწვრილებითი პირობების გაგება შეიძლება ქ. **ტფილისში**, გოლოვინის პრ. № 8, ძმ. ზუბალაშვილების კანტორაში. (3.413 1)

სამკურნალო

ექიმთა საზოგადოებისა

მუდმივის საწოლებით.

მიხეილის ქუჩა, № 59, მიხეილის საავადმყოფოს პირდაპირ, ტელეფონი № 1026.

იღებენ ავადმყოფთ:

ალაჯანოვი—საშარდე ორგანოთა, ათაშანგისა და კანის სნეულებისა—დღის 11—12 ს.

ვ. ვ. ვნუკოვი—ქირურგიულ სნეულ. ნაშუად. 1—2 საათამდე.

ეგიაზაროვი ი. ნ.—შინაგან, ნევრვებსა, სულით-ავადმყოფთ. ელექტროტერაპია დილის 11—12 საათამდე.

კიმონტი გ. პ.—ქირურგიულ სნეულ. დილის 11—12 საათამდე.

მაგაკიანი გ. ნ.—შინაგან სნეულებ. და ბავშვების ავადმყ. დილ. 11½—12½ სათ.

ა. დ. კალმიკოვისა-ვნუკოვისა—დედათა ავადმყ.—დილ. 11—12 ს. სამკურნალოში ელექტრონითა და მასაჟით სწამლობენ. მიკროსკოპიულ, ბაქტერიოლოგიურ და ქიმიურ გამოკვლევას ახდენენ. ყვავილს უცრიან. ძიძებს ამოწმებენ. რჩევის ფასი 50 კ. ოპერაციებისა და კონსულტაციების ფასი—მორიგებით. სამკურნალოს სტაციონალური განყოფილება შესდგება საზოგადო პალატისა და ცალკე ნომრებიდან.

წ ა მ ლ ო ბ ა „606"-ით.

(100—1615—58)

უდიდესი საჩუქარი

მთელს სიცოცხლეში ერთხელ !!!

600 ნივთი მხოლოდ 5 მ.

1. **მშვენიერი საათი-ანკერ** სწორედ მოსიარული, ექვსი წლის თავდებობით.
2. **საუცხოო საქალებო ბეჭედი,** ამერიკულ ბრილიანტით.
3. **ჩინებული მანიაკი,** მრავალ ამომსავლ. მარგალიტებით და პატენტ. შესაკრავით.
4. **მოხდენილი და ლაზათიანი ქალის სამაჯური** ამერიკულ ოქროსი „დუბლე", მშვ. ამერიკ. ბრილ.
5. **ჯიბის ლამაზი „ნესესერი"** ოთხის ნივთით.
6. **ერთი წყვილი საყურე** საუცხოვო ამერიკულ ბრილიანტით და პატარა შესაკრავი.
7. **მშვენიერი და ლაზათიანი** ტყავის საფულე.
8. **ალბომი 50 საყურადღებო სანახაობით.**
9. **მუშტუკი-აპარატი ექიმ კოხისა,** თუთუნის მავნებლობის ამცილებელი.
10. **მექანიკ. დასაკეცი მაკრატელი** მშვენიერის ბუდით.
11. და **კიდევ 500 მეტი სხვა საგულისხმო და სასარგებლო ნივთი.**

სულ, 600 ნივთში, საათიანად მხოლოდ 5 მან. (მხოლოდ საათი ღირს ამ ფასად).

ვინც ერთიდან სამ წყვილს მაინც დაიბარებს, გასაგზავნ ხარჯად იხდის 55 კაპ., ციმბირში კი—95 კაპ.

მისამართი: О-ву „Меркурій", Лодзь, М. 5. თუ არ მოიწონებთ, ფულს უკანვე დაგიბრუნებთ.

Метцль и Ко. 5069. (4—1209—4

ექიმ ნავასარდიანის

პირველი კერძო სამკურნალო

დაარსებულია 1880 წელს.

(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე გარდა კვირისა.

დ ი ლ ი თ:

„606"—11—12 ს. შეზხაპუნება კონსულტატიურად.

გ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ზ. გ. აგასაროვი: 1—2 ს. შინაგანი ბავშვთა ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საზებიო, ქალებისა და ბავშვებისა,

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტისიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

გ. ი. გურგენოვი: 12—1 ს. საზებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 12—1 ს. შინაგანი საბავშვო და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელიქიანი** —2 ს. საზებიო და ქალების ავადმ.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

მ. გ. ავეტისიანცი: 6—7 საათ.

რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთათვის უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები მორიგებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი **ბ. ა. ნ ავასარდიანი.**

(წ. 1074.41)

ექიმი ე. ვ ა შ ა კ ი ძ ე

იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს, დილით 3—9 ს., საღამოთი —7 ს. ბაქოს ქ. № 12 ს. (9—80.

ს ა ჭ ი რ ო ა

კარგი კონდუქტორი-დამტარებელი

თავისის ცხენებით, ხელოვნურ მადნეულ და ხილეულ წყლის ქარხნისათვის. პირობების შესატყობად შეუძლიანთ მიჰმართონ; ჩერქეზიშვილის (ავჭალის) ქუჩა, № 109, სახლი, ქარხნის პატრონსა, ყოველ-დღე ნაშუადღ. 4—7 ს.-დე, კვირაობით დილის 8—11 ს., და ნაშუადღევის 3—7 საათამდე.

იყიდება ეს ქარხანა. (2.406.2)

სამშობიარო თავშესაფარი თუხარელისა,

გოლოვინის პროსპექტისა და გრიბოედოვის ქუჩის ქიმში, № 34, ფეოდოსიის ეკლესიის გასწვრივ. იღებენ ფეხმძიმე და მშობიარე ქალებს დღე და ღამ ყოველ დროს. ცალკე ნომრებიც არის ხელმისაწვდომ ფასებში და საზოგადოც. ორ-საწოლიანი ოთახი 2 მან. და მომშობიარებისათვის 6 მან. არის საზოგადო ოთახში ხელმისაწდომ ფასში, დღე-ღამეში 1 მან. იღებენ დედათა ავადმყოფობით სნეულთა და საზებიოს საქმისათვის. ძიძებსა და მოახლეებს ყოველ დღე, დილის 11—12 ს.-მდე, ამოწმებს თავშესაფარის გამგე ექიმი **მ. გ. მიკირტუმოვი.**

(თ. 1037.51)

ქართულ ენაზე ჭრა-კერვის წიგნი

თვით-მასწავლებელი 128 ნახატით, ახალი მეთოდი. ექვსი ნაწილი: ქართული, იმერული, ევროპიული, თეთრეული მანდილოსანთ და ბავშვთათვის. ჟურნალების მოხმარება შედგენილი და გამოც. **სოფიო ი. სიმონოვის მიერ.** ყდით 3 მ., გაგზავნით 3 მან. 50 კ. ვინც ათზე მეტს იყიდის ფოსტის გასაგზავნი არ გადახდება. წიგნის გამოწერა შეიძლება ფასდადებითაც.

მისამართი; Телавъ, школа кройки и шитья Соф. Іс- Симоновой. Бульварный пер., 2, соб. д. (100.1231.2)

გაყიდულია მრავალი მილიონი ბანკა.

სილამაზესა და სინორჩეს

აძლევს ყოველ ქალის სახეს!

კრემი აზიმი

მეტამორფოზა

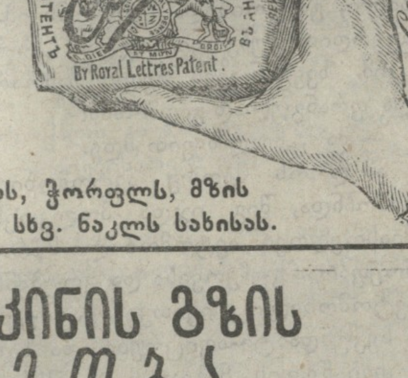

ძირიანად სპობს ფერი-მჭამელას, ჭორფლს, მზის ნამწვს, ძიძიბებს, ნაოჭებსა და სხვ. ნაკლს სახისას.

Метцль. 28917. (232.1) მთავ. საწ. და სა რ. დეპ. № 4683.

კახეთის რკინის გზის გამგეობა

აცხადებს, რომ გზის გასაყვანად საჭიროა დამზადდეს: 300,000 ცალი მუხის შპალი, 3650 ცალი სატელეგრაფო ბოძი.

შპალები შემდეგის ჯურისა უნდა იყოს:

პირველი ჯურა (№ 1) კოჭები, მორიდან გამოყვანილი, დიამეტრით არა ნაკლებ 5½ გოჯი. ორმხრივ, ზევით და ქვეით, გახერხილი, ხოლო ზევითა პირის სიგანე 3½ გოჯზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ზემო და ქვემო პირის შუა სისქე 3¼ გოჯი უნდა იყოს.

მეორე ჯურა (№ 2). ორად გახერხილ მორებისა, დიამეტრი 6½ გოჯზე ნაკლები არ უნდა იყოს, ზემო პირი 2½ გოჯზე ნაკლები არ უნდა იყოს, ხოლო ქვეითა პირის სიგანე არა უდიდეს 8 გოჯისა. სისქე კი არა ნაკლებ 3 გოჯისა.

მესამე ჯურა (№ 3). მოკლე კოჭები, მორისა დიამეტრით 5 გოჯზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ორი პირი ქვეითა და ზევითა, გახერხილი უნდა ჰქონდეს, ზემოთა პირის სიგანე 2½ გოჯზე ნაკლები არ უნდა იყოს, ხოლო სისქე 3¼ გოჯზე არა ნაკლები.

მეოთხე ჯურისა (№ 4). მოკლე კოჭები, მორისა დიამეტრით 6 გოჯზე არა ნაკლები, ზემო პირი გადაუხერხავი ჰქონდეს, ქვემო პირის სიგანე 5½ გოჯზე ნაკლები არ უნდა იყოს, სისქე 3 გოჯზე არა ნაკლები.

შპალების საერთო რაოდენობიდან პირველი ჯურისა (№ 1) უნდა ჩაგვაბარონ არა ნაკლებ 30%, მეორე ჯურისა (№ 2) არა ნაკლებ 60%, მესამე და მეოთხე ჯურისა (№ 3 და № 4) არა უმეტეს 10%.

შპალების სიგრძე საერთოდ 1,15 საჟენი უნდა იყოს. ამაზე მოკლე ან 1 გოჯით გრძელი შპალი სრულ ზომიანად არ ჩაითვლება.

სატელეგრაფო სვეტები მუხისა დიამეტრით თავში 3½ გოჯზე ნაკლები არ უნდა იყოს სიგრძით 4 საჟენი.

შპალებისა და სვეტების ჩასაბარებელი ადგილი. გზის კეთებას და ტელეგრაფის მოწყობის მიხედულობით, შპალები და სვეტები უნდა მიიზიდოს კახეთის რკინის გზის ქვემოდ აღნიშნულ სადგურებზე:

ნავთლუღ-კახეთისა .	51000	შპალი	330	სვეტი
ვაზიანი	18000	„	440	„
იორი	23000	„	—	„
საგარეჯო	32000	„	870	„
ბადიაური	45000	„	—	„
ჩალაუბნის უღელტეხ.	27000	„	660	„
გურჯაანი	51000	„	780	„
ვაჩნაძიანი	31000	„	—	„
ბაკურციხე	22000	„	—	„
თელავი	—	„	330	„
წნორისწყალი . . .	—	„	240	„
	300,000		3650	

შპალების მიზიდვა შეიძლება მხოლოდ გამგეობის ნებართვით და სხვაგვარის განაწილებითაც ისე კი, რომ ლიანდაგის დაგების დროს შპალების ნაკლებულება არ იყოს.

შპალების დამზადება-ჩაბარება შეიძლება ერთს მიენდოს ან რამდენიმე მოიჯარადრეს, თუმცა ყოველ შემთხვევაში არა ნაკლებ 10,000 ცალისა.

ვ ა დ ა. პირობების განხილვის დღეს, მეტოქე მოიჯარადრეებმა გამგეობის კასაში უნდა წარმოადგინონ 5 პროც. საიჯარო საქმის ღირებულებისა, რომელიც შეივსება თანდათან 10 პროც. გამოკლებით უკვე ჩაბარებულ საიჯარო მასალის ღირებულებისა, ვიდრე სათავდებო თანხა მთელ საიჯარო საქმის ღირებულების 15 პროც. არ შეადგენს. ეს სათავდებო თანხა 15 პროც. საბოლოო ანგარიშის გასწორების დროს დაუბრუნდებათ.

იჯარის ამღებთ განცხადებაში უნდა აღნიშნონ, თუ რა ფასად სთანხმდებიან შპალებისა თუ სატელეგრაფო სვეტების დამზადება-ჩაბარებას, რომელ ადგილას და სად ჩააბარებენ. ასეთი განცხადებანი უნდა წარმოადგინონ დაბეჭდილის კონვერტებით არა უგვიანეს **15 მაისისა,** დილის 11 საათზე ზედ წარწერით: „შპალებისა და სვეტების სამეტოქოდ".

(3—1237—1)

ყოველ-დღე მოგვდის:

ახალ-ახალი ხიზილალა (ქიტკა) 2 მ 40 კ. გირ. ბოჩკის ხიზილალა 1 მ. 20 კ. გირ. წითელი ხიზილალა, ზუთხი, თართი, ლოქო, ფარგა, კობრი, სალიანის თევზეულობა, და ყოველგვარი გამოსული თევზი

(წ.—1131—50)

თევზის მრეწველნი ძმ. ძეგველოვები.

პუშკინის ქ., საკუთარი ს. № 9. ტ ე ლ ე ფ ო ნ ი № 712.

გამოვიდა და იყიდება

ქართ. შ. წ. კ. გამავრცელებელ საზოგადოების

წიგნის მაღაზიაში

ქართულ სიტყვა-კაზმულ მწერლობის საზოგადოების

სალიტერატურო კრებული

„ვ რ დ ე მ ლ ი"

ფასი 1 მ. 50 კ. (თ.1098.69)

მევენახეთა და მებაღეთა საყურადღებოდ. ა ხ ა ლ ი ს ი თ ხ ე უ ა კ მ ე ნ ი ს ა

ქუთაისი **ნიკიფორე მოსეს ძე ჯანელიძის სავაჭროში** მიღებულია და იყიდება ვენახისა და ხეხილების სხვა და სხვა სენის საჰქიმოდ, (შაბიამნისა და გოგირდის გარდა) ახლათ შემოღებული სითხე **უაკმენისა,** რომელიც ნაცადი არის როგორც სხვა და სხვა ქვეყნებში ისე ქუთაისის გუბერნიაშიც და ძრიელ სასურველი შედეგიც მოიტანა. **უაკმენის** სითხით აქიმობა შეიძლება იმავე მანქანით, რომლითაც აქიმობენ შაბიამანს. ვინც **უაკმენის** სითხით უაქიმებს მაშინ გოგირდით აქიმობა არ არის საჭირო. დარიგება და **პრეისკურანტი** მსურველებს გაეგზავნებათ უფასოდ. **უაკმენის** სითხე იყიდება ქუთაისის გარდა შემდეგ ადგილებში: **ყვირილაში** ძმათა ბებიაშვილებთან და სიხარულიძე-მამალაძესთან. **ძირულაში** პეტრე ნიორაძესთან. **სვირში** სამუელ ღვალაძესთან. **სამტრედიაში** ივანე და ნიკ. ჯანელიძეებთან და ქართველიშვილ-ნაცვალაძესთან. **ახალ-სენაკში** ნიკო შენიასთან **ფოთში** ჯოფერი ათკინწურელიშვილთან. **ხონში** ერისტო ქავჭანიძესთან. **ჩხარში** არტემ სიმონგულოვთან და **ბაღდათში** ანტონ ბუცხრიკიძესთან უმთავრესი საწყობი ქუთაისის გუბერნიისათვის ქუთაისში ნიკ. მ. ჯანელიძის სავაჭროსთან. ადრესი ფოსტის და დეპეშის: ქუთაისი ჯანელიძე. 8—1193—5)

ი. გედევანიშვილის

„ვ ა მ ც ე მ ი,"

3 მოქმ. დრამა.

დაიბეჭდა ცალკე წიგნად და იყიდება 25 კ. ქართულ წიგნის მაღაზიებში. (10.1312.11)

იმერული შამპანიური ღ ვ ი ნ ო ე ბ ი,

ფილიპე ნიკოლოზის ძის ჭელიძისა ქუთაისში,

„კ ო ლ ხ ი დ ა" და „თ ა მ ა რ ა"

მოიპოვება გასასყიდად ტფილისში:

1) **ვაგზლის ქუჩაზე. ზ. დ. თოიძის საგასტრონომიო მაღაზიაში** და
2) **მიხეილ. პროსპ. № 5, ა. ზ. ბერელაშვილის ღვინის საწყობში.**

ფასები 1—20 კ. 1 50 მან. ფირმა დაჯილდოვებულია რუსეთის გამოფენაზე ერთი ოქროსი და ოთხი ვერცხლის მედლებით. (37 66.10)

ხელოვნურად შეზავებული

სამკურნალო და ხილეულოვის წყალი

მიტროფანე ლაღიძე და ამხ.ს.

მზადდება საუკეთესო ხილეულის წვენისაგან, წმინდა შაქრით, ქიმიურად გაწმენდილი მასალებისაგან, გამოხდილი და ნადუღი წყლით.

გემო და სუნი საამური აქვს.

ფირმა დაჯილდოვებულია წყლის საუკეთესო ღირსებისათვის დიდი ოქროსა და ვერცხლის მედლებით და ცნობილია სრულიად უვნებლად ტფილისის გუბერნიის სამკურნალო მართველობისაგან № 5792.

ქარხნები იმყოფება: **ტფილისში გოლოვინის პროსპ. № 6 ტელეფონი № 411, ქუთაისში პუშკინის ქუჩა № 5.**

(25.1160.13)

1912 წ. მიიღება ხელის მოწერა

დასურათებულ საყმაწვილო ჟურნალ

„ნ ა კ ა დ უ ლ"-ზე

✦ წელიწადი მერვე. ✦

ჟურნალი გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით და საგანგებოდ არჩეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით, მონაწილეობას ღებულობენ ჩვენი ცნობილი მწერლები და პედაგოგები.

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემათ:

24 წიგნი „ნაკადულისა" მცირე წლოვანთათვის; **12 წიგნი „ნაკადულისა"** მოზრდილთათვის.

საჩუქრად მიეცემათ წლიურ ხელის მომწერლებს

დასურათებული 120-ზე მეტი ორიგინა-

-ლური იგავ-არაკი ალ. მირიანაშვილისა.

ფასი ჟურნალისა; წლიურად ორივე გამოცემა 5 მან., ნახევარ წლით—3 მან. ცალ-ცალკე: მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი—3 მან. მოზრდილთათვის 12 წ. 3 მ. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილადაც.

ხელის მოწერა მიიღება **ტფილისში** „ნაკადულის" რედაქციაში, გოლოვინის პროსპექტზე, ზუბალაშვილების სახ. Головинскій про п, д. № 8 და წერა-კითხვის საზოგადოების მაღაზიაში. **ქუთაისში:** ისიდორე კვიცარიძესთან, თ. მთავრიშვილთან, მარიამ ყაუხჩიშვილთან და „ნაკადულის" აგენტებთან; **სამტრედიაში**—ივანე გლადკოვთან, **ფოთში**—თეოფილე კანდელაკთან, **ბათომში**—კნ. სოფიო ნაკაშიძესთან და ტრაფიმ ინასარიძესთან, **დ. ხონში**—ეკატერინე ვასილის ასულ ბახტაძესთან, **ოზურგეთში**—ლეო იმნაძესთან, **თელავში**—ვანო პაატაშვილთან, **ახალციხეში**—კონსტანტინე გვარამაძესთან, **ბაქოში**—ვასილ ახვლედიანთან და ივანე ელიაშვილთან, **გორში** ნინო ლომაურთან და ქ-ნ ჯავახიშვილთან, **სოხუმში**—კნ. მარიამ ანჩაბაძესთან, **ჭიათურაში**—ივანე გომელაურთან, **განჯაში** ბ. ამბოქაძესთან და **ერევანში** კ. თუმანიშვილთან.

რედაქტორი **ნინო ნაკაშიძე.**

(წ.—1627—65 წ.) გამომცემელი **თავ. პავლე იოსების ძე თუმანიშვილი.**